

תקצירים

בסוף כל תקציר מצוין האם בסיום הקורס יהיה מבחן או עבודה.
 נתון זה לא סופי, ייתכנו שינויים.
 (ברוב המקרים לא נכתבו דרישות ביניים של הקורס)

תוכן עניינים תקצירים

5	קורסי חובה מחלקתיים.....		
5	SPSS	5000066	
5	יסודות המחשבה המערבית א'	5000140	
5	יסודות המחשבה המערבית ב'	5000141	
5	יסודות פיזיולוגיים של ההתנהגות א'	5001127	
6	יסודות פיזיולוגיים של ההתנהגות ב'	5001227	
6	כתיבה מדעית	5001111	
6	מבוא לאנתרופולוגיה א'	5001102	
6	מבוא לאנתרופולוגיה ב'	5001202	
7	מבוא לכלכלה	5000238	
7	מבוא לסוציולוגיה א'	5001121	
7	מבוא לסוציולוגיה ב'	5001221	
7	מבוא לפסיכולוגיה א'	5001129	
8	סטטיסטיקה א'	5000004	
8	סטטיסטיקה ב'	5001067	
8	פסיכולוגיה חברתית א'	5001126	
9	פסיכולוגיה חברתית ב'	5001226	
9	התנסות בשדה – (פסיו')	5001041	
9	התנסות בשדה – (סוציו')	5001041	
10	סטטיסטיקה ג'	5000119	

10.....	פסיכולוגיה התפתחותית א'	5000179
10.....	פסיכולוגיה התפתחותית ב'	5001179
11.....	שיטות מחקר איכותניות א'	5001133
11.....	שיטות מחקר איכותניות ב'	5000023
11.....	שיטות מחקר כמותיות א'	5001014
11.....	שיטות מחקר כמותיות ב'	5001015
12.....	תיאוריות סוציולוגיות	5002081
12.....	סוציולוגיה של החברה בישראל א'	5000207
12.....	סוציולוגיה של החברה בישראל ב'	5000208
13.....	"נקודת מפגש"	5002077

14..... קורסי חובה בפסיכולוגיה

14.....	למידה	5001066
14.....	נירופפסיכולוגיה א'	5000076
14.....	פסיכולוגיה קוגניטיבית א'	5000227
15.....	פסיכופתולוגיה א'	5002101
15.....	תאוריות של האישיות א'	5000014
15.....	תפיסה א'	5001042

16..... קורסי ליבה בפסיכולוגיה

16.....	גנטיקה התנהגותית	5001068
16.....	נירופפסיכולוגיה ב'	5000176
16.....	פסיכולוגיה קוגניטיבית יישומית	5001055
16.....	תאוריות של האישיות ב'	5000015
17.....	מבוא לפסיכולוגיה יישומית	5001056

18..... קורסי בחירה מחלקתיים בפסיכולוגיה

18.....	טובים השניים מן האחד - תהליכים קבוצתיים בדרך למציונות	5002104
18.....	פסיכולוגיה ארגונית	5000199
19.....	פסיכולוגיה חינוכית	5000300
19.....	פסיכולוגיה פלילית	5000232
19.....	פסיכולוגיה של הספורט	5002062

20	שיפוט וקבלת החלטות	5000517
21	קורסי בחירה מחלקתיים בסוציולוגיה	
23	גלובליזציה: מבט תיאורטי ויישומי	5002085
23	היבטים חברתיים של אי-אימהות ואימהות	5002084
24	המחאה החברתית בישראל	5002060
24	העידן החדש וחיפושים רוחניים בישראל ובעולם	5002091
24	כאן ועכשיו: דיאלוג בנושא הקונפליקט הערבי-יהודי	5002066
25	להכיר את הלא מוכר: הערבים הפלסטינים בישראל	5002061
25	פוליטיקה של שתיקה ודיבור	5002088
26	קבוצות וקהילות מתבדלות	5002058
27	קורסי חובה מסלול סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	
27	אנתרופולוגיה בת זמננו - מסע במרחב	5000198
27	אנתרופולוגיה - מסע בזמן	5000197
28	קורסי חובה בהתמחות בניהול משאבי אנוש ופיתוח ארגוני	
28	אסטרטגיה עסקית ומדיניות משאבי אנוש	3022000
28	דיני עבודה ויחסי עבודה	3020005
28	הערכת ביצועי עובדים	3020009
29	יסודות הניהול והתנהגות ארגונית	5000242
29	מבוא לניהול משאבי אנוש	5000045
29	מבוא לפיתוח ארגוני	3020003
30	עיצוב מערכות למידה והדרכה	3020018
30	שיטות אבחון וכלים במיון וגיוס עובדים- סדנא	3021017
31	קורסי ליבה בהתמחות בניהול משאבי אנוש ופיתוח ארגוני	
31	סוציולוגיה של ארגונים	5000011
31	שוק העבודה – היבטים חברתיים ותרבותיים	5002063
32	קורסי בחירה בהתמחות בניהול משאבי אנוש ופיתוח ארגוני	
32	אישיות בעולם העבודה	3020016
32	דינמיקה קבוצתית- סדנא (לשנה ג' בלבד)	3000018

32	הגישה ההתנהגותית- קוגניטיבית לפתוח המנהל והצוות	3020020
33	מיומנויות בתקשורת ניהולית	3020012
33	סדנא בפיתוח צוותים	3020014
33	פסיכולוגיה חיובית היחיד והארגון	5000306
34	התנסות במחקר לחוקר צעיר	5000237
34	חשיבה ביקורתית בעולם הווירטואלי	5000515
35	סמינר רב תחומי במדעי החברה (שנתי)	5002071

קורסי חובה מחלקתיים

SPSS 5000066

בקורס זה נלמד לנתח נתונים בעזרת התוכנה הסטטיסטית לחלונות SPSS. נלמד כיצד לבנות קבצי נתונים ולהקליד אליהם נתונים שאספנו, כיצד לארגן, ליצור ולקודד משתנים ולהכין אותם לניתוחים סטטיסטיים. בין הפרוצדורות שילמדו יכללו יצירת טבלאות שכיחות ותרשימים, חישוב מדדי מרכז, פיזור, קשר בין משתנים ועוד. (בחינה)

5000140 יסודות המחשבה המערבית א'

מהו העולם, מדוע הוא נוצר וממה הוא מורכב? כיצד, אם בכלל, ניתן להכיר אותו? מהי ידיעה והאם היא אפשרית? מהו אלוהים והאם ניתן להוכיח את קיומו? האם יש מציאות אובייקטיבית והאם יש ערכים אובייקטיביים? מהי חברה צודקת ומהי מדינה צודקת? מהו יופי, ומהם תפקידיה של האמנות? בשאלות אלו ועוד עוסקת הפילוסופיה, ובקורס זה נסקור את תולדותיה ואת תולדות הפילוסופים הגדולים ושיטותיהם, למן תקופת יוון הקלאסית ועד המאה ה-18. מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים מושגי יסוד בפילוסופיה, והיכרות בסיסית עם ההיסטוריה של הפילוסופיה בתרבות המערב. (בחינה)

5000141 יסודות המחשבה המערבית ב'

דרישות קדם: ציון עובר בקורס יסודות המחשבה המערבית א'

מהו העולם, מדוע הוא נוצר וממה הוא מורכב? כיצד, אם בכלל, ניתן להכיר אותו? מהי ידיעה והאם היא אפשרית? מהו אלוהים והאם ניתן להוכיח את קיומו? האם יש מציאות אובייקטיבית והאם יש ערכים אובייקטיביים? מהי חברה צודקת ומהי מדינה צודקת? מהו יופי, ומהם תפקידיה של האמנות? בשאלות אלו ועוד עוסקת הפילוסופיה, ובקורס זה נסקור את תולדותיה ואת תולדות הפילוסופים הגדולים ושיטותיהם, למן המאה ה-18 ועד ימינו. מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים מושגי יסוד בפילוסופיה, והיכרות בסיסית עם ההיסטוריה של הפילוסופיה בתרבות המערב. (בחינה)

5001127 יסודות פיזיולוגיים של ההתנהגות א'

מטרת הקורס: להקנות לסטודנט ידע על הבסיס הפיזיולוגי של ההתנהגות, כלומר על חלקה של מערכת העצבים בקביעת ההתנהגות. בסמסטר א' נעסוק בתפקוד מערכת העצבים המרכזית ברמת התאים הבודדים, ומבנה המוח. נלמד על תאי העצב ומושגי יסוד בנוירופיזיולוגיה, נוירוכימיה ונוירואנטומיה. נכיר שיטת מחקר במדעי העצב. ארגון תפקוד במוח, מבנים מוחיים ותהליכים עצביים. בסיום כל נושא הסטודנטים יגישו מטלה בה יוצגו שאלות המסכמות את החומר הנלמד, המטלות יוגשו בזוגות ויהוו יחד 10% מהציון הסופי.

5001227 יסודות פיזיולוגיים של ההתנהגות ב'

דרישות קדם: ציון עובר בקורס יסודות פיזיולוגיים של ההתנהגות א'

בסמסטר ב' נעסוק בתפקודים גבוהים של מערכת העצבים המרכזית. נעסוק במערכת החישה בכלל ובמערכת הראייה בפרט, נלמד על השפעה של תרופות וסמים ממכרים על מערכת העצבים, תהליכי זכרון ולמידה, כמו כן נדון בנוירופתולוגיות שונות והשפעתן על התנהגות. בסיום כל נושא הסטודנטים יגישו מטלה בה יוצגו שאלות המסכמות את החומר הנלמד, המטלות יוגשו בזוגות ויהוו יחד 10% מהציון הסופי.

5001111 כתיבה מדעית

מטרתו של הקורס היא להקנות לסטודנטים מיומנויות בסיסיות של קריאה וכתיבה מדעית. הקורס יכלול הכרות עם ז'אנרים (סוגות) שונים של כתיבה מדעית, אבני הבניין של הכתיבה המדעית, הסתמכות על מקורות מדעיים, חיפוש מקורות במאגרי מידע, שימוש בהפניות וניהול ביבליוגרפיה. כמו כן, הקורס יקנה מיומנויות בקריאה של טקסטים מדעיים וכתיבה של סקירת ספרות קצרה על בסיס חיפוש ביבליוגרפי. תכני הקורס יודגמו באמצעות מאמרים איכותניים וכמותניים במגוון נושאים. מטלות הקורס: שלושה תרגילים (40% מן הציון הסופי). עבודה מסכמת (60% מן הציון הסופי).

5001102 מבוא לאנתרופולוגיה א'

כיצד אנשים מהקשרים תרבותיים שונים מפרשים וחווים את העולם? האם הגבולות בין "מותר" ו"אסור" זהים בקרב חברות שונות? מהם "טקסי מעבר" ומשמעותם? בשאלות אלו ואחרות נעסוק בקורס אשר יפרוש בפניכם מושגי יסוד באנתרופולוגיה חברתית-תרבותית. נתוודע למחקר ולנקודת המבט האנתרופולוגיים המבקשים להבין פעולות ומשמעויות אנושיות בהקשרים חברתיים קרובים ורחוקים דרך דוגמאות הקשורות למגדר, משפחה, מיניות ותחומים נוספים. תחת מבט זה נבין את מושג התרבות כרשת של משמעות בתוכה האדם פועל ואת היבטיה החסיים. עוד נלמד על מושגים כגון – שפה, סמלים, טקסים, טאבו ויחסי כוח – באמצעותם נפרש תסריטים חברתיים הנראים מובנים מאליהם או זרים..

5001202 מבוא לאנתרופולוגיה ב'

דרישות קדם: ציון עובר בקורס לאנתרופולוגיה א'

בהמשך לסמסטר הראשון הקורס ימשיך לעסוק בנקודת המבט האנתרופולוגית ובנושאים מרכזיים בתחום כגון מגדר, משפחה ומיניות, גוף, סמלים וטקסים. כמו כן, יילמדו תיאוריות מרכזיות בדיסציפלינה כגון הסטרוקטורליזם באמצעות עבודתו של קלוד לוי-שטראוס והסימבוליזם באמצעות עבודתה של מרי דאגלס. דגש מיוחד יינתן להיכרות עם תת התחום – אנתרופולוגיה עירונית. בהקשר לכך נדון כיצד אנשים מרקעים ומהקשרים שונים מעניקים משמעות למרחב העירוני ופועלים בו אל מול אותן מגבלות; ונלמד בעזרת מחקרים, חומרים אקטואליים, סרטים ועיבוד ניסיונם החווייתי של הסטודנטים על ערים שונות ודרכים מגוונות להתנהל במסגרתן.

5000238 מבוא לכלכלה

הקורס עוסק במושגים וכלי ניתוח בסיסיים המקובלים בתיאוריה כלכלית. הוא מיועד להקנות לסטודנטים היכרות עם ביקוש והיצע של מוצרים ושירותים, שיווי משקל בשוק תחרותי, התערבות ממשלה וכו'. בנוסף, הקורס עוסק בהתנהגות הכלכלית של הצרכן: כיצד הצרכן מבצע בחירה, כיצד הפרט מבצע החלטה ומהם המשתנים המשפיעים על בחירתו של הפרט. (מבחן)

5001121 מבוא לסוציולוגיה א'

מטרת הקורס היא היכרות עם הסוציולוגיה כתחום דעת המתמקד בחקר החברה האנושית ובהבנה של פעולות היחיד בתוכה. הקורס יקנה כלים סוציולוגיים לניתוח ביקורתי ולהבנה שיטתית של המחשבה החברתית העכשווית. בקורס נלמדים מושגי יסוד וגישות תאורטיות במגוון נושאים הנחקרים על-ידי הסוציולוגיה. למידת התחום מחולקת לשניים: מבוא לסוציולוגיה א' ו-מבוא לסוציולוגיה ב'. במסגרת הקורס (מבוא לסוציולוגיה א') נתמקד בנושאים הבאים: הרקע ההיסטורי להתפתחות הסוציולוגיה כמדע; גישות תיאורטיות בסוציולוגיה ודגמי חברה; תרבות וערכים; חיברות וחינוך. בקורס יינתנו כלים המאפשרים איתור, הכרה והבנה של תופעות חברתיות ויושם דגש על פיתוח היכולת לראות ולהבין קשרים בין תופעות במישור החברתי הכללי לבין המציאות החברתית במישור האישי והיומיומי. (מטלת אמצע במהלך הסמסטר ובחינה מסכמת בסוף הסמסטר)

5001221 מבוא לסוציולוגיה ב'

דרישות קדם: ציון עובר בקורס מבוא לסוציולוגיה א'

מטרת הקורס היא הקנייה של כלים סוציולוגיים לניתוח ביקורתי ולהבנה שיטתית של המחשבה החברתית העכשווית. בקורס זה שהינו קורס המשך לקורס "מבוא לסוציולוגיה א'", נתעמק במגוון נושאים הנחקרים על-ידי הסוציולוגיה ונתמקד בנושאים הבאים: סטייה חברתית; ריבוד ואי-שוויון; ארגונים וקבוצות; משפחות; סוציולוגיה של הגוף; טכנולוגיה, תקשורת ותרבות המונים ב"כפר-הגלובלי". במסגרת הקורס יינתנו כלים המאפשרים איתור, הכרה והבנה של תופעות חברתיות ויושם דגש על פיתוח היכולת לראות את הקשרים בין התופעות במישור החברתי הכללי לבין המציאות החברתית במישור האישי והיומיומי. (מטלת אמצע במהלך הסמסטר ובחינה מסכמת בסוף הסמסטר).

5001129 מבוא לפסיכולוגיה א'

הקורס יתמקד בהיבטים של הפסיכולוגיה כמדע אמפירי. במסגרת הקורס נכיר תחילה את שיטות המחקר הנהוגות בפסיכולוגיה, ואחר-כך נתמקד בתחומים שונים המהווים את הבסיס להתנהלות הקוגניטיבית של הפרט בעולם. הקורס יציג את התופעות הבסיסיות בתחומים של קשב ותפיסה, למידה וזיכרון, שפה וחיבה. בכל אחד מהתחומים יוצגו תיאוריות, ומחקרים מרכזיים ויידונו ההשלכות שלהם להבנת ההתנהגות האנושית בחיי היומיום. במסגרת קורס זה על התלמידים להשתתף כנבדקים במחקרים בהיקף של 10 שעות במהלך השנה. ההשתתפות במחקרים מבטיחה שקורס זה יהיה שקול לקורס מבוא לפסיכולוגיה באוניברסיטאות, ומטרתה לחשוף את הסטודנטים לאופן בו מנהלים מחקרים בפסיכולוגיה. במהלך הקורס יינתנו 5 תרגילי חובה ותרגיל בונוס, והמטלה המסכמת תהיה מבחן. בתום שני חלקי הקורס יצברו הסטודנטים ידע כללי רחב בנושאים שונים המשקפים את הפסיכולוגיה כדיסציפלינה מדעית מחקרית ויישומית.

5001229 מבוא לפסיכולוגיה ב'

זהו קורס ההמשך של מבוא לפסיכולוגיה א'. מטרת הקורס הינה להפגיש את הסטודנטים עם מגוון תחומים הקשורים בפסיכולוגיה. בסמסטר השני נדון בפסיכולוגיה התפתחותית, בשינה, בפסיכולוגיה של האישיות, בהתמודדות עם לחץ, בפסיכופתולוגיה ובפסיכותרפיה. בחלק זה של הקורס נצבור ידע לגבי ההתבוננות וההבנה של הפסיכולוגיה הדינאמית, ההתנהגותית, הקוגניטיבית וההומאניסטית לגבי הסתגלות יומיומית. במסגרת קורס זה על התלמידים להשתתף כמשתתפים במחקרים בהיקף של 10 שעות במהלך השנה. חובת ההשתתפות במחקרים מבטיחה שקורס זה יהיה שקול לקורס מבוא לפסיכולוגיה באוניברסיטאות. במהלך הקורס יינתנו שני תרגילים שמטרתם להבהיר את החומר הנלמד. מטלת סוף הקורס מבחן.

5000004 סטטיסטיקה א'

תוכן הקורס: לימוד מושגי יסוד בסטטיסטיקה תיאורית ובהסתברות. ברמה התיאורטית תודגש הבנה של המושגים הסטטיסטיים וההיגיון העומד בבסיסם. הפנמה של המושגים תיעזר בתרגיל הפרונטאלי, ויישום של המושגים יתבצע במעבדת ה-SPSS במסגרת הקורס המקביל בנושא זה. נושאי הקורס: מבוא למחקר ולמדידה; דרכי הצגה וארגון של התפלגויות משתנים; מדדי נטייה מרכזית ומדדי פיזור; ציוני גלם וציונים יחסיים; התפלגות השכיחויות הנורמאלית; מדדי קשר בין משתנים ומושגי יסוד בהסתברות. תרגילים ומבחן.

5001067 סטטיסטיקה ב'

דרישות קדם: ציון עובר ומעלה בסטטיסטיקה א' וב-SPSS

קורס זה עוסק בהסקה סטטיסטית ויורחב לכלים נוספים בקורס סטט' ג': היכולת להסיק מסקנות על אוכלוסייה או אוכלוסיות מתוך נתונים שהתקבלו במדגמים מקריים. הקורס מלמד את תהליך ההסקה הסטטיסטית ממדגמים על האוכלוסייה ויישומו גם בתוכנת ה-SPSS. נכיר את שתי הפרדיגמות הסטטיסטיות המרכזיות במדעי החברה: בדיקת השערות ואמידה. נלמד לבצע הסקה סטטיסטית לגבי אוכלוסיה אחת, שתי אוכלוסיות או שלוש אוכלוסיות ומעלה המוגדרות על ידי משתנה בלתי תלוי אחד ונמדדות במשתנה תלוי אחד. בסיום הקורס ירכשו הסטודנטים כלים וידע בסיסי לצורך ביצוע הסקה סטטיסטית מתוצאות מדגמים לאוכלוסיות רלבנטיות. **מטלות הקורס וציון סופי: 1) במהלך הקורס יינתנו 10 תרגילי בית (10% מהציון הסופי). 2) מבחן סוף קורס (90% מהציון הסופי).**

5001126 פסיכולוגיה חברתית א'

תוכן הקורס: סקירה של הפסיכולוגיה החברתית כמדע וכתחום עיסוק יישומי החוקר את הסיבות להתנהגות האדם בסביבה חברתית. נסקור כיצד בני אדם מבינים ותופסים את עצמם ואנשים אחרים סביבם, דעות קדומות וסטריאוטיפים, הבדלים בין המינים, כיצד נוצרות עמדות וכיצד ניתן לשנותן. ציון בקורס: תרגילים (40%) ומבחן (60%).

5001226 פסיכולוגיה חברתית ב'

דרישות קדם: ציון עובר בקורס פסיכולוגיה חברתית א'

תוכן הקורס: סקירה של הפסיכולוגיה החברתית כמדע וכתחום עיסוק יישומי החוקר את הסיבות להתנהגות האדם בסביבה חברתית. נסקור כיצד אנו מושפעים על-ידי סביבתנו ומשפיעים על אחרים. ההשפעה תיסקר בתחום של משיכה בין אישית, בקונפורמיות וציות, עזרה ותוקפנות, השפעתן של קבוצות על יחידים וכיצד פועלים בקבוצות ועל קבוצות. ציון בקורס: תרגילים (40%) ומבחן (60%).

5001041 התנסות בשדה – (פסיכו')

הסטודנטים יפעלו במסגרות קהילתיות, טיפוליות, אשפוזיות ושיקומיות, כגון: בתי ספר, מועדוני נוער, מעונות למפגרים, בתי חולים פסיכיאטריים, מועדוני קשישים, נוער עבריין, מוסדות לילדים עם בעיות התפתחותיות שונות, ועוד. הסטודנטים יעבדו במתכונת של שעתיים שבועיות בשטח ושיעור כיתתי.

הסטודנטים יתנסו בהפעלת קבוצות – כשהם עובדים בזוגות. הפעלה קבוצתית יכולה להיות בעלת תכנים מגוונים, למשל: קבוצת אקטואליה, קבוצת בישול, קבוצת משחקים וכיו"ב, בהתאם לכישורי הסטודנטים ולצורכי האוכלוסייה עימה יעבדו. על הסטודנטים לקחת חלק בהדרכה שתינתן במקום ההתנסות שתכלול היכרות עם מאפייני האוכלוסייה במקום ועם צרכיה.

בשעורים בכיתה יידונו נושאים תיאורטיים כגון: מסגרת טיפולית וחזרה טיפולי, גבולות בטיפול, אתיקה במקצועות בריאות הנפש, סטיגמה, תהליכי התקשרות ופרידה ועוד. כמו כן, תהייה בשיעורים התייחסות מעמיקה לחוויות, לחששות וללבטים שיעלו הסטודנטים מתוך ההתנסות. לאחר תחילת עבודתם המעשית, יפוצלו הסטודנטים לשתי קבוצות וכל קבוצה תיפגש לסירוגין עם המרצה, אחת לשבועיים.

בסוף השנה יגישו הסטודנטים עבודה מסכמת בה ינתחו אירוע או תהליך מתוך ההתנסות בעזרת שתי תאוריות שונות מתחום מדעי ההתנהגות השיבוץ למקומות ההתנסות יתקיים לפני תחילת שנת הלימודים.

5001041 התנסות בשדה – (סוציו')

הסטודנטים יפעלו במסגרות קהילתיות, לא טיפוליות, המיועדות לגיל השלישי: מרכזי יום, בתים חמים, מועדונים. הסטודנטים יעבדו במתכונת של שעתיים שבועיות בשטח ושיעור כיתתי.

במקומות ההתנסות בסמסטר א' הסטודנטים יעבדו בזוגות ויתנסו בהפעלה קבוצתית של עד 10 משתתפים. הפעלה קבוצתית יכולה להיות בעלת תכנים מגוונים, למשל: קבוצת אקטואליה, קבוצת בישול, קבוצת זכרונות ילדות, קבוצת הליכה וכיו"ב, בהתאם לכישורי הסטודנטים ולצורכי האוכלוסייה עימה יעבדו. על הסטודנט לקחת חלק בהדרכה שתינתן במקום, שתכלול היכרות עם מאפייני האוכלוסייה במקום ועם צרכיה. בסמסטר השני במקום הפעלת הקבוצה הסטודנטים יבחרו אדם מתוך מקום ההתנסות ויקיימו איתו או איתה מפגשים שבועיים שמטרתם תיעוד סיפור חיים מלא של האדם שבחרו.

בשעורים בכיתה בסמסטר הראשון נדון בשלבי הכניסה לשדה ובצד התיאורטי של מחקר נרטיבי וסיפורי חיים והסטודנטים יתנסו בתיעוד קצר של סיפור חיים. בסמסטר השני נעסוק בצד המעשי של איסוף סיפורי חיים והסטודנטים יתעדו סיפור חיים מלא של אדם שהכירו במקום ההתנסות וכינו חוברת ביוגרפית שיועבר למתועד בטקסט סיום הפרויקט. השיבוץ למקומות ההתנסות יתקיים לפני תחילת שנת הלימודים. רשימת מקומות תישלח בתחילת ספטמבר.

5000119 סטטיסטיקה ג'

דרישות קדם: ציון עובר ומעלה בסטטיסטיקה א' ו-ב' (כולל החומר שנלמד ב- SPSS).

מחקרים מדעיים מבקשים לנבא ולהסיק מסקנות על תופעות בעולם (למשל, התנהגות אנושית) באמצעות מחקרים אמפיריים הנעשים על מדגמים מתוך האוכלוסייה הנבדקת. לשם כך, נדרשים החוקרים להשתמש בכלי ההסקה הסטטיסטית באמצעותם הם מקישים (מכלילים) מסקנות מהמדגם לגבי כלל האוכלוסייה. מטרתו של קורס זה היא להקנות לסטודנטים ידע ומיומנות בסיסית בחלק מכלי ההסקה הסטטיסטית, בהם נעזרים חוקרים להסיק מסקנות על תופעות בעולם, לפי תוצאה שהתקבלה במדגם מייצג. בקורס זה נעסוק בניחוח שונות דו-כיווני ובמודל הניבוי הליניארי (רגרסיה ליניארית). החומר התיאורטי יילמד בהרצאה פרונטלית ויתורגל בקבוצות התרגול.

מטלות הקורס וציון סופי: 1) במהלך הקורס יינתנו 11 תרגילי בית (15% מהציון הסופי). 2) מבחן סוף קורס (85% מהציון הסופי).

5000179 פסיכולוגיה התפתחותית א'

פסיכולוגיה התפתחותית משקפת תפיסת עולם, תיאורטית ופרקטית, המשליכה על הבנה, אבחון, התערבות וטיפול בסוגיות הקשורות להתפתחות הפרט, החל מהשלב הקדם-עוברי, דרך הינקות, ההתבגרות ועד הבגרות. ההשלכות של הגישה ההתפתחותית על הילד, המתבגר והמבוגר, היא מאד משמעותית. בקורס, נכיר מושגי יסוד בפסיכולוגיה התפתחותית, נתעדכן בממצאי מחקרים הקשורים לבעיות יסוד המעסיקות חוקרים התפתחותיים (כגון, תורשה מול סביבה, שלביות מול רציפות, תקופות מכריעות, יחסיות תרבותית מול חוקיות אוניברסאלית), נעמיק בדרכי המחקר הייחודיות בתחום (כגון, תצפיות, מחקרי אורך, מחקרי מעבדה) ונבחן תיאוריות פסיכולוגיות מרכזיות המתייחסות להתפתחות האדם (כגון, פיאז'ה, בולבי, אריקסון, קוהלברג, מהלר). נדון בסוגיות השונות תוך שילוב ההיבטים הקוגניטיביים, הרגשיים והחברתיים ונשאל כיצד ההבנה של התפתחות האדם יכולה וצריכה לסייע בבניית תוכניות מניעה, בקביעת אבחנות, הטמעת התערבויות וקידום רווחה פיסית ונפשית. (מבחן)

5001179 פסיכולוגיה התפתחותית ב'

דרישות קדם: ציון עובר בקורס פסיכולוגיה התפתחותית א'

הקורס עוקב אחרי התהליכים הפיזיולוגיים, הרגשיים והחברתיים של ההתפתחות האנושית מגיל ההתבגרות ועד הזקנה, תוך שילוב בין תאוריות פסיכולוגיות לבין מחקר אמפירי עדכני. הקורס מתבסס על הרצאות בכיתה, הרצאות אורח, הרצאות מקוונות, קריאה בספרי הלימוד, הגשת תרגילים במהלך הסמסטר ומבחן סיום.

5001133 שיטות מחקר איכותניות א'

דרישות קדם: כתיבה מדעית

קורס זה הוא מבוא למחקר האיכותני ועוסק במרכיביו השונים. ראשיתו בהכרות עם מושגים יסודיים כגון הזרה, פוסט-פוזיטיביזם, אתנוגרפיה ורפלקסיביות. לצד הדיון במושגים אלו נדון גם במהלכים המעשיים -- גיבוש שאלת מחקר וחידודה, הכניסה אל "השדה", וכיצד מתמודדים עם יחסי כוח ועם דיאלמות אתיות. כמו כן, נתייחס אל חלק מכלי המחקר -- התצפית, כולל התצפית המשתתפת, יומן השדה, השימוש בארטיפקטים וניתוח תוכן. השלמה למצגות הם המאמרים, המדגימים את הסוגיות הנלמדות בקורס, והתרגילים, חמישה במספר, שנותנים ניסיון יישומי. הציון יורכב מציוני התרגילים ומבחינה מסכמת.

5000023 שיטות מחקר איכותניות ב'

דרישות קדם: שיטות מחקר איכותניות א'

קורס זה הוא המשך ישיר של "שיטות מחקר איכותניות א'". בעוד החלק הראשון של הקורס הוקדש להכרות עם יסודות המחקר האיכותני ולהתנסות ראשונית במחקר אתנוגרפי, ובפרט בתצפית, בסמסטר זה נשים דגש על פרשנות וניתוח נתונים, תוך התמקדות בראיון. העבודה בסמסטר זה תהיה מעמיקה יותר והוליסטית, בזכות יישום ה"כלים" שנרכשו בסמסטר א' והוספת שיטות איסוף, ניתוח ופרשנות. תתבקשו לבצע מחקר איכותני עצמאי (בזוגות) בהיקף מצומצם, ולהגישו בכתב בתום הסמסטר. עבודתכם תתבסס על ראיונות נרטיביים, תצפיות וניתוח ארטיפקטים. הציון בקורס זה יורכב מציוני התרגילים ומן העבודה המסכמת.

5001014 שיטות מחקר כמותיות א'

דרישות קדם: סטטיסטיקה ב'

מטרת הקורס להקנות למשתתפים ידע בסיסי במחקר כמותי במדעי ההתנהגות. תוכן הקורס: לימוד תיאורטי של סוגיות במחקר כמותי במדעי ההתנהגות ובכלל זאת מערכי מחקר, הבחנה בין מערכי מחקר המאפשרים גילוי של קשרים סיבתיים לבין אלה המאפשרים גילוי של קשרים בלבד, שיטות לאיסוף נתונים, שיטות דגימה, סוגיות של מהימנות, תוקף (פנימי, חיצוני ומבנה), סוגיות אתיות. לתלמידים תינתן הזדמנות לקריאה ביקורתית של מאמרים אמפיריים, תוך דגש על היבטים מתודולוגיים. תרגילים ומבחן.

5001015 שיטות מחקר כמותיות ב'

דרישות קדם: סטטיסטיקה ג'; שיטות מחקר כמותיות א'.

הקורס מאפשר לסטודנטים להתנסות באופן מעשי בתכנון, ביצוע וכתיבת עבודת מחקר. בקורס נלמד מהם שלביה השונים של עבודת המחקר הכוללים גיבוש שאלות/השערות אותן אנו מעוניינים לבדוק באמצעות המחקר; פיתוח כלי מחקר שיבדוק שאלות/השערות אלה; עיבוד הנתונים שעלו במחקר; ולבסוף, כתיבת דוח מחקר מסכם הכולל תקציר, מבוא, שיטה (מתודולוגיה), תוצאות, דיון ומקורות. בקורס נעסוק גם בנושא של אתיקה במחקר ויינתנו כלים שימושיים כיצד לחפש מקורות ביבליוגרפיים במאגרי מידע ממוחשבים. הקורס מאפשר לסטודנטים יישום של בסיס הידע שצברו בקורס שיטות מחקר כמותיות א' ומהווה הכנה חשובה לכתיבת העבודה הסמינריונית בשנה ג' (תרגילים ומבחן).

5002081 תיאוריות סוציולוגיות

דרישות קדם: ציון עובר בקורס מבוא לאנתרופולוגיה ב' ומבוא לסוציולוגיה ב'

בקורס זה נדון בסוגיות היסוד של התיאוריה הסוציולוגית. בחלקו הראשון של הקורס נדון בכתבים קלאסיים בתיאוריה הסוציולוגית, ובעיקר במשנתם של קרל מרקס, מקס ובר, אמיל דורקהיים וגיאורג זימל. הקלסיקאים הם שהתוו את קווי המחשבה הראשוניים בחשיבה הסוציולוגית המודרנית, ולא בכדי הם מכונים "האבות המייסדים" של הסוציולוגיה. במהלך הקורס נבחן את ההקשר ההיסטורי-אינטלקטואלי של כתיבתם, את כיווני המחקר שהם סללו, את גישתם המדעית והמתודולוגית, ואת השפעתם על הוגי דעות שונים. בהקשר זה, הדיון יתייחס לשלושה תחומים המהווים את הליבה של הדיון הסוציולוגי הקלאסי במודרניזציה: השינויים במבנה החברה, הדת, והכלכלה. בחלקו השני של הקורס נבדוק כיצד גישות תיאורטיות שונות ממשיכות את הרעיונות שנוסחו על ידי התיאורטיקנים הקלאסיים בסוציולוגיה, וכיצד הן מחדשות, משלימות ומבקרות רעיונות אלה. במסגרת הקורס נעמוד על הנחות היסוד של הגישות התיאורטיות המודרניות, נברר את הסוגיות המרכזיות המעסיקות אותן, ונבחן את השפעתן על התפתחות הדיסציפלינה הסוציולוגית. (מטלת ביניים ומבחן)

5000207 סוציולוגיה של החברה בישראל א'

דרישות קדם: ציון עובר בקורס תיאוריות סוציולוגיות ב'

הקורס הנוכחי מוקדש לניתוח סוציולוגי של החברה בישראל. מגוון של שאלות וגישות יעמדו במרכזו של הדיון, ובהן: כיצד מגדירים את יחידת הניתוח ומהם גבולותיה? האם ניתן לדבר על קיומו של מבנה אפריורי המכונה "חברה ישראלית"? האם החברה בישראל היא יחידה מונוליתית או שהיא מורכבת מ"שבטים"? מה היא "הישראליות" והיכן וכיצד נוכל לחשוף אותה (אם בכלל)? מהם ביטויי של אי-השוויון בישראל? האם יש תרבות ישראלית, תרבות בישראל או שני הדברים גם יחד? מה מקומה והשפעתה של הדת בישראל? מה מקומם של הצבא ושל הצבאיות בישראל? היכן ממוקמת ישראל יחסית לעולם מבחינת היחסים והפערים החברתיים המאפיינים אותה? הקורס יבחן שאלות כלליות ומחקרים שונים יובאו כהדגמות. כמו כן, הוא יעניק כלי חשיבה וניתוח סוציולוגיים ויכלול נתונים השוואתיים דרכם נבין טוב יותר את המקרים "המקומיים". חלקו הראשון של הקורס יוקדש להצגת הפרספקטיבות הסוציולוגיות והתיאורטיות הקיימות בניתוח החברה בישראל, ולדיון בחברה טרם הקמת המדינה. חלקו השני של הקורס יוקדש לדיון בסוגיות יסוד של החברה בישראל, דתיות וחילוניות, צבא ומיליטריזם, תרבות בישראל, חינוך ואי שוויון, ויחסי גברים-נשים בישראל. בוחן בקיאות במושגי יסוד על החברה בישראל (24% מן הציון הסופי). מבחן מסכם (76% מן הציון הסופי).

5000208 סוציולוגיה של החברה בישראל ב'

דרישות קדם: ציון עובר בקורס סוציולוגיה של החברה בישראל א'

הקורס הנוכחי מוקדש לניתוח סוציולוגי של החברה בישראל. מגוון של שאלות וגישות יעמדו במרכזו של הדיון, ובהן: כיצד מגדירים את יחידת הניתוח ומהם גבולותיה? האם ניתן לדבר על קיומו של מבנה אפריורי המכונה "חברה ישראלית"? האם החברה בישראל היא יחידה מונוליתית או שהיא מורכבת מ"שבטים"? מה היא "הישראליות" והיכן וכיצד נוכל לחשוף אותה (אם בכלל)? מהם ביטויי של אי-השוויון בישראל? האם יש תרבות ישראלית, תרבות בישראל או שני הדברים גם יחד? מה מקומה של הדת בישראל? מה מקומם של הצבא ושל הצבאיות בישראל? היכן ממוקמת ישראל יחסית לעולם מבחינת היחסים החברתיים המאפיינים אותה? הקורס יבחן שאלות כלליות ומחקרים שונים יובאו כהדגמות. כמו כן, הוא יעניק כלי חשיבה וניתוח סוציולוגיים ויכלול נתונים השוואתיים דרכם נבין טוב יותר את המקרים "המקומיים". חלקו השני של הקורס יוקדש לדיון בסוגיות יסוד של החברה בישראל, דתיות וחילוניות, צבא ומיליטריזם, תרבות בישראל, חינוך ואי שוויון, ויחסי גברים-נשים בישראל.

תרגיל איסוף נתונים על תופעה מרכזית בחברה הישראלית (20% מן הציון הסופי). עבודה מסכמת (80% מן הציון הסופי).

5002077 "נקודת מפגש"

סמינר זה יתקיים 4 פעמים בשנה (פעמיים בכל סמסטר) ויפגיש את כלל הסטודנטים משנים ב-ג במחלקה ואת סגל המחלקה הרחב. בכל מפגש יתארח חוקרים/מרצה בכיר מהארץ או מהעולם ויפגיש את הקהל עם תחומי ידע חדשים והתבוננויות רעננות על נושאים מגוונים בתחומי מדעי החברה. המפגשים יכללו הרצאה וכן דיון מחלקתי במתכונות שונות (פאנל, דיון כללי, קבוצות מיקוד ועוד).

קורסי חובה בפסיכולוגיה

5001066 למידה

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה א' + ב'

מטרת קורס זה הינה הקניית ידע בסיסי על תהליכי למידה שונים והגישות התיאורטיות שבבסיסם. במסגרת הקורס יוצגו התיאוריות המרכזיות העוסקות בלמידה וייסקרו הנושאים המרכזיים: התניה קלאסית ואופרנטית, חיזוק, עיצוב התנהגות, עונש והימנעות, למידת מיומנויות ועוד. בנוסף, ייסקרו נושאים מתקדמים הקשורים לתהליכי למידה, כגון: למידה בתהליכי החינוך הפורמאלי (קריאה וחשבון), לקויות למידה ושיטות טיפול התנהגותי. הקורס מתבסס על הרצאות, קריאה בספרות רלבנטית שתוצג במהלך הקורס, הגשת שני תרגילים במהלך הסמסטר ומבחן סיום.

5000076 נירופסיכולוגיה א'

דרישת קדם: יסודות פיזיולוגיים, מבוא לפסיכולוגיה א' + ב'

מטרת קורס זה הנה הקניית ידע בסיסי בתחום המתפתח של נירופסיכולוגיה. במהלך הקורס יושם דגש על הניסיון להבין את המנגנונים המוחיים האחראים על תפקודים קוגניטיביים והתנהגותיים מרכזיים (כגון: תפיסה, זיכרון, שפה, תפקודי ניהול ועוד), והאופן בו שינויים במנגנונים אלה גורמים להפרעות קוגניטיביות והתנהגויות שונות. בנוגע לכל נושא, יסקרו תיאוריות ומחקרים עדכניים בתחום. בנוסף, יסקרו גישות לאבחון וטיפול נירופסיכולוגי והשפעתן של ההתערבויות השונות על המוח ומערכת העצבים. (מבחן + מטלה)

5000227 פסיכולוגיה קוגניטיבית א'

דרישת קדם: יסודות פיזיולוגיים, מבוא לפסיכולוגיה א' + ב'

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנט ידע תאורטי, מתודולוגי, ומחקרי שיאפשר לו להבין כיצד מעורבים תהליכים כמו זיכרון, שפה, והסקה בחיי היומיום שלנו. ננסה להבין כיצד הם משפיעים על התנהגותנו ובאים לידי ביטוי בלמידת מידע חדש, בזכירה של אירועים מהעבר, בתקשורת מילולית בקבלת החלטות ובפתרון בעיות. נלמד כיצד מתייחסות הגישות התיאורטיות המרכזיות – גישת הקופסא השחורה, הגישה הניירו-קוגניטיבית וגישת המודלים החישוביים - לתהליכים אלה. נתמודד עם השאלה כיצד ניתן לחקור תהליכים מנטאליים כאלה באמצעות מחקר אמפירי, ונכיר מגוון של שיטות מחקר המציעות דרכים שונות לחקר התהליכים הקוגניטיביים. בכיתה יוצגו ויודגמו ניסויים מרכזיים ויושם דגש על הבנה של תאוריות ושל תופעות יומיומיות המתרחשות סביבנו באמצעות ניסויים אלה. סטודנט המסיים בהצלחה את הקורס יוכל ליישם את הידע ברמה האישית על מנת לשפר תהליכי למידה והיזכרות, תקשורת מילולית, פתרון בעיות וקבלת החלטות. בנוסף, יהיה מסוגל להשתמש בהמשך דרכו בידע שרכש על מנת לקרוא ולהבין ספרות מקצועית בתחום, וליישם את הידע בתחומי עיסוק שונים. הקורס מתבסס על הרצאות, קריאה בספר הלימוד, הגשת 2 תרגילים במהלך הסמסטר, ומבחן סיום.

5002101 פסיכופתולוגיה א'

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה א' + ב'

קורס זה מהווה דרישת קדם לסמינר "סביבה ותורשה בפסיכופתולוגיה" ולפרקטיקומים קליניים. מטרת הקורס היא לאפשר היכרות מעמיקה עם פסיכופתולוגיה והפרעות נפשיות שונות תוך התייחסות לרקע להתפתחות ההפרעות, למאפיינים הקליניים והסימפטומטיים, לאטיולוגיה ולהסברים התיאורטיים כמו גם לדרכי טיפול. בקורס נלמד על גורמי סיכון וחוסן, מודלים של התנהגות נורמאלית ואבנורמלית, ונתמקד במספר הפרעות מרכזיות בגילאי הילדות והבגרות: אוטיזם, ADHD, סכיזופרניה, חרדה, דיכאון, אובדנות ועוד (תרגילים + מבחן)

5000014 תאוריות של האישיות א'

דרישת קדם: מבוא לפסיכולוגיה א' + ב'

הקורס ייתן מבט מקיף ועדכני על תאוריות האישיות בכלל, עם דגש על התאוריות הפסיכואנליטיות הדינאמיות. נכיר את הבסיס הראשוני לתאוריות דינאמיות של הנפש- התאוריה של פרויד ונמשיך עם גדולי התיאורטיקנים בעולם הפסיכואנליזה – אדלר, וויניקוט, קליין, קוהוט ועוד. במהלך הקורס ישלבו דוגמאות מהספרות, מהקליניקה ומחיי יום-יום, על-מנת להדגיש את התרומה הייחודית של כל תאוריה מבין התאוריות הדינאמיות שנלמד, לתפיסת והבנת האישיות ולפסיכותרפיה. (2 תרגילים ומבחן בסיום הקורס).

5001042 תפיסה א'

דרישת קדם: יסודות פיזיולוגיים, מבוא לפסיכולוגיה א' + ב'

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנט ידע תאורטי, מתודולוגי ומחקרי שיאפשר לו להבין כיצד מעורבים תהליכי החישה, הקשב, ועיבוד המידע והמנגנונים הפיזיולוגיים העומדים בבסיסם באופן בו אנחנו תופסים וחווים את העולם סביבנו. נעסוק תחילה בשאלה הבסיסית מה ההבדל בין חישה ותפיסה, ועד כמה התפיסה שלנו משקפת את המציאות באופן מדוייק. נתמקד בתפיסה חזותית ונבחן באמצעות היכרות עם ניסויים והדגמות בכיתה דוגמאות הממחישות את הפערים בין המציאות לבין האופן בו אנו תופסים אותה בתופעות פשוטות כמו תפיסת צבע, תפיסת תלת-מימד ותפיסה וזיהוי של אובייקטים. ננסה להבין כיצד מנגנוני החישה והקשב פועלים באינטראקציה עם ידע קודם המבוסס על התנסות, ומסבירים את הפער בין המציאות לבין האופן בו אנו תופסים אותה החל בתופעות שכיחות ויומיומיות, דרך אשליות תפיסתיות (אילוזיות), ועד ליקויים ופתולוגיות תפיסתיות. סטודנט המסיים בהצלחה את הקורס יוכל ליישם את הידע בתחומים יומיומיים כמו למשל בהצגת מידע חזותי, ובניהול ובקרה של משאבי הקשב שלו. בנוסף, יהיה מסוגל להשתמש בהמשך דרכו בידע שרכש על מנת לקרוא ולהבין ספרות מקצועית בתחום, וליישם את הידע בתחומי עיסוק שונים. הקורס מתבסס על הרצאות, קריאה בספר הלימוד, הגשת 2 תרגילים במהלך הסמסטר, ומבחן סיום.

קורסי ליבה בפסיכולוגיה

5001068 גנטיקה התנהגותית

דרישת קדם: יסודות פיזיולוגיים, מבוא לפסיכולוגיה א' + ב'

בקורס זה נלמד את יסודות התורשה, ממנדל ועד מיפוי הגנום האנושי. נלמד את שיטות המחקר של גנטיקה התנהגותית כגון מחקרי משפחות, אימוץ ותאומים. נסקור את השיטות להבנת השפעת הסביבה בשלבים שונים של ההתפתחות על תכונות שגם מושפעות גנטית. נדגים זאת באמצעות ההמשגה והמחקר על אינטליגנציה ותכונות פסיכולוגיות אחרות (תרגילים + מבחן)

5000176 נירופסיכולוגיה ב'

דרישת קדם: נירופסיכולוגיה א'

הקורס יעסוק בהקניית ידע בסיסי בתחום המתפתח של הנירופסיכולוגיה. יושם דגש על הניסיון להבין מנגנונים ותהליכים מוחיים אשר מסבירים התנהגות תקינה ופתולוגית. יעשה ניסיון לסקור תהליכים אלה ביחס לציר ההתפתחותי בדגש על ההתפתחות העוברית התקינה והפתולוגית ומגוון בעיות שאופייניות להזדקנות ולזקנה. במהלך הקורס יידרשו הסטודנטים להגיש תרגיל הקשור לחומרי הקריאה, ולעבור מבחן בתום הסמסטר.

5001055 פסיכולוגיה קוגניטיבית יישומית

דרישת קדם: מבוא לפסיכולוגיה א' + ב', פסיכולוגיה קוגניטיבית א'.

מטרת הקורס היא לחשוף את הסטודנטים להיבטים היישומיים של מדעי הקוגניציה - לרבות תפיסה, קשב, למידה, זיכרון וקבלת החלטות - ולהקנות להם שיטות לתרגום התאוריה לפרקטיקה. הקורס יציג יישומים של התיאוריות במגוון תחומים דוגמת (1) תכנון ובחינה של ממשקי משתמש וחווית משתמש, (2) עיצוב של תהליכי עבודה, (3) ביצוע מחקרים יישומיים בתחומי הרפואה והתחבורה ו-(4) פיתוחים של טכנולוגיות חדשניות. במסגרת הקורס, הסטודנטים יפעלו באופן מעשי בכיתה בהבנת הקשר בין תיאוריות קוגניטיביות ליישומן: הם ינתחו מערכות, מוצרים ותהליכי עבודה על מנת להבין מהם התהליכים הקוגניטיביים שעומדים בבסיס השימוש בהם, וידונו בשאלות האם עיצובם תומך בתהליכים אלו? והאם ניתן לבצע שיפורים בעיצוב? עם סיום הקורס הסטודנטים יהיו מסוגלים לבצע תהליך הערכה עצמאי של מוצר/ מערכת/ תהליך/מחקר, להסביר את הכשלים הקיימים בו בראי התאוריות הקוגניטיביות ולהציע פתרונות לשיפור או אף ליצור חלופה חדשנית.

5000015 תאוריות של האישיות ב'

דרישות קדם: תאוריות של האישיות א'.

הקורס ייתן מבט מקיף ועדכני על תיאוריות להבנת האישיות מנקודת ראות חדשנית (מעבר לגישות הדינאמיות). נתמקד בתיאוריות הקוגניטיביות-ביהביוריסטיות, התיאוריות ההומניסטיות, האקזיסטנציאליסטיות, ועוד. בקורס ננסה להבין איך גישות אלו ממשיגות את התנהגות האדם ואת הסיבות והתוצרים של התנהגות זו. במהלך הקורס ישולבו דוגמאות מהספרות, מטיפולים של הוגי התיאוריות, מהקליניקה, ומחיי היום-יום, על-מנת להדגיש את התרומה הייחודית של כל תיאוריה מבין התיאוריות שנלמד, לתפיסת והבנת האישיות ולפסיכותרפיה. (תרגיל אמצע סמסטר ומבחן בסיום הקורס).

5001056 מבוא לפסיכולוגיה יישומית

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה א' + ב'

קורס זה נועד למפות את עולם היישומים האפשריים בפסיכולוגיה עכשווית ולפרוס בפני הסטודנטים מגוון תחומי לימוד ועיסוק שיש בעולם הפסיכולוגיה היישומית. מטרתו להרחיב לסטודנטים את הידיעות לגבי אופקי לימוד והתמחות בשלל תחומי הפסיכולוגיה, מעבר ללימודי הפסיכולוגיה הקלינית, עליה הם לומדים בהרחבה לאורך התואר. דגש מיוחד מושם על אפיקי התמחות ולימודי המשך בתחומים יישומיים מעבר לעולמות הטיפול כגון: פסיכולוגיה של הספורט, פסיכולוגיה פורנזית/ משפטית, פסיכולוגיה של התעבורה, פסיכולוגיה חינוכית, תעסוקתית, רפואית- שיקומית, וכן היבטים פסיכולוגיים בעולם השיווק, התקשורת והפרסום. בבסיס הקורס נמצאת התפיסה כי קיימים אפיקי התפתחות מגוונים כיום בפסיכולוגיה מעשית/ יישומית המקנים כלים אופרטיביים למימוש ואשר עשויים לאפשר נתיבי התפתחות מגוונים כיום לבוגרי תואר במדעי ההתנהגות/ פסיכולוגיה.

קיימת דרישת נוכחות ב-80% מהסמסטר (10 שיעורים לפחות). בנוסף נדרש להגיש 3 תרגילים לאורך הקורס במדד להצלחה בו. ציון הקורס מבוסס על ממוצע 3 התרגילים הללו.

קורסי בחירה מחלקתיים בפסיכולוגיה

5002104 טובים השניים מן האחד - תהליכים קבוצתיים בדרך למצינות

הקורס טובים השניים מן האחד מתמקד בתהליכים הקבוצתיים הרלוונטיים להשגת למצינות במקומות בהם עבודת הצוות היא הבסיס להצלחה (למשל צבא, ספורט, חברות עסקיות וכד'). מטרת הקורס כוללת את הבנת הקשר בין ביצועים לבין כימיה קבוצתית, הכרת מרכיבי הכימיה הקבוצתית ויישום ותרגול טכניקות לפיתוח כימיה קבוצתית ועבודת צוות פורייה. נושאים מרכזיים בקורס: פיתוח זהות ודינאמיקה קבוצתית, לכידות, תקשורת מקצועית ובין-אישית, קואורדינציה קבוצתית, מנהיגות והנחיית קבוצות. הקורס בנוי בצורה חצי סדנאית וכולל הרצאות, דיונים ופעילויות מעשיות רלוונטיות.

5002095 לעלות על המשקל ולרדת בגדול: ספקטרום הפרעות אכילה והשמנת יתר

הנושא של הפרעות אכילה כרצף מקבל מקום רחב יותר בספרות בשנים האחרונות: הפרעות אכילה נמצאות בקצה אחד של הרצף בעוד שהשמנת יתר ואכילה רגשית נמצאים בצד השני של הרצף. האבחנות מתרחבות ומקיפות את השדה הקליני. גוברת הבנה לגבי טווח הגילאים של הסובלים מההפרעה: מהינקות המוקדמת ועד הזקנה; קבוצות הסיכון באוכלוסייה לפתח הפרעות אכילה מתרחבות (ספורטאים, גברים, נשים בגיל העמידה ועוד). מטרת הקורס הינה לפתוח מרחב של התבוננות ושל חשיבה ביקורתית בנושא של הפרעות אכילה ושל השמנת יתר. הקורס יסקור את הידוע והנחקר בנושאים של הפרעות אכילה שונות (גם פחות מוכרות), כגון: פיקה, ARFID, אנורקסיה נרבוזה ובולימיה נרבוזה. נדבר על האטיולוגיה שלהן ועל האופן שניתן לטפל בהן (טיפולים קוגניטיביים, דינאמיים ומשפחתיים) ועד כמה לתרבות יש תרומה להתפתחות הבעיה. נחבר בין דימוי גוף שלילי וחיובי לבין הסיכון המוגבר לפתח ולתחזק הפרעות אכילה. דגש מיוחד יינתן לתופעה הגוברת של השמנת יתר - ננסה לענות על השאלה האם השמנת יתר היא מחלה נפשית? ואם כן, לאיזה מהפרעות הנפשיות היא שייכת? ואם לא, מדוע לא? במהלך הקורס נתנסה גם באופן פעיל וחוויתי בתפיסות אישיות הקשורות לתחומים אלו. העבודה המסכמת תיעשה בזוגות ותהיה בת שלושה עמודים (ללא נספחים). לעבודה חלק מעשי וחלק מחקרי.

5002096 מבוא לראיון ותצפית

מטרת הקורס היא לערוך הכרות ראשונית עם תחום הראיון והתצפית בתחום הפסיכולוגיה. הקורס יתמקד בהקניית מיומנויות בסיסיות בעריכת ראיון, שבבסיסן יצירת קשר ראשוני, פיתוח מודעות בינאישית, ביסוס הכרה והבנה של מאפייניו הייחודיים של האחר ופיתוח יכולת לעריכת אינטגרציה של המידע שנאסף באפיקים השונים לכדי התרשמות והמשגה. סוגי הראיונות השונים ילמדו בהקשר של רגישות בינאישית, חברתית ותרבותית. הלמידה תהיה תיאורטית וחוויתית והסטודנטים יתנסו בראיונות כמראיינים ומראיינים. בסיום הקורס יגישו הסטודנטים עבודה.

5000199 פסיכולוגיה ארגונית

מטרת הקורס: היכרות וחשיפה לנושאים בתחום הפסיכולוגיה הארגונית. הקורס יעסוק בתהליכים ברמת הפרט (מוטיבציה, לחץ ושחיקה), ברמת הקבוצה (תהליכים קבוצתיים ובניית צוות) וברמת הארגון כולו (תרבות ארגונית ומנהיגות). הקורס משלב תיאוריות עם עבודה בקבוצות והיכרות עם השטח. "נטעם" מפרקטיקות בשטח של הפסיכולוגים הארגוניים: מיון עובדים, הנחיית קבוצות וייעוץ ארגוני (בניית צוות ואסטרטגיה) נלמד ונתרגל כמה כלים מקצועיים. בסילבוס יפורט חומר הקריאה לקורס. המטלות הם עבודת ניתוח עצמי תעסוקתי, ומבחן סוף קורס.

5000300 פסיכולוגיה חינוכית

מטרת הקורס היא להקנות ידע על תפקיד הפסיכולוג במערכת החינוך דרך שלוש נקודות מבט: הראשונה, נוגעת בטווח הגילאים - ההתמקדות היא מהגיל הרך ועד סוף התיכון. השנייה, דרך אפיוני הילדים - אלה הלומדים בחינוך הרגיל ואלה הלומדים בחינוך המיוחד (ספקטרום אוטיסטי, פיגור, לקויות למידה והפרעת קשב וריכוז). השלישית, דרך סוגיות פסיכולוגיות העולות בהקשר של עבודה עם תלמידים, הורים וצוותים חינוכיים. מטרת העל של הקורס היא ללמוד כיצד להבין, להעריך ולקדם, מנקודת המבט של הפסיכולוג החינוכי, את הילד והמתבגר בראייה רב מערכתית, הכוללת עבודה עם הורים, משפחות, הסביבה הבית ספרית ומסגרות נוספות, אשר תורמות להתפתחות ועשויות לסייע בהתערבות. (עבודה ומטלת אמצע)

5000232 פסיכולוגיה פלילית

הקורס יעסוק בתחום חדש ומעניין שתכליתו הבנה של היבטים פסיכולוגיים ופסיכו-חברתיים של העבריינות לסוגיה. התחום עצמו מהווה "נקודת מפגש" בין תחומים מגוונים, כולל: פסיכולוגיה, קרימינולוגיה וסוציולוגיה. במהלך הקורס ננסה להבין את תפקידו של הפסיכולוג הפלילי אשר מועסק במרבית הגופים הביטחוניים הקיימים בעולם. לאורך הקורס תינתן סקירה לגבי היישומים האפשריים של הפסיכולוגיה ב"עולם העבריני". במהלך קורס זה נתמקד במגוון תופעות פשיעה הקשורות לאלימות לסוגיה, כגון: אלימות בקרב בני זוג, תופעת ההטרדה המאיימת, אלימות בקרב בני נוער, אלימות כנגד קשישים וחסרי ישע ופגיעה מינית בילדים. כמו כן נלמד על עבירות קיצוניות הנגרמות על ידי הפרעת אישיות קשה המכונה פסיכופאטיה. (מבחן בסיום)

5002005 פסיכולוגיה רפואית ושיקומית

הקורס יסקור נושאים של בריאות וחולי במהלך מעגל החיים. נתמקד בנושאים עיקריים בפסיכולוגיה רפואית ושיקומית ואופן יישומם: (1) התנהגויות בריאות – מודלים עיקריים, תוך מיקוד בהתנהגות של פעילות גופנית; (2) לחץ והתמודדות; (3) מודלים שיקומיים והפסיכולוגיה של תהליכי שיקום (4) יחסי צוות רפואי וחולה, היענות, ותפיסת מחלה; (5) התמודדות עם מחלה כרונית (לב, סרטן). (תרגיל ומבחן בסיום הקורס).

5002062 פסיכולוגיה של הספורט

הקורס עוסק בידע הבסיסי הנחוץ בתחום הפסיכולוגיה של הספורט. עקרונות וממצאים מהספרות המקצועית בתחום הפסיכולוגיה של הספורט יועברו תוך דגש על המרתם לעבודה המעשית. מטרת הקורס כוללת את הבנת הקשר בין מרכיבים פסיכולוגיים לביצועים בספורט, הכרת התיאוריות המובילות בתחום הפסיכולוגיה של הספורט והביצוע, הבנת ההשלכות היישומיות של התיאוריות השונות על הפעילות בשטח והכרות בסיסית עם הטכניקות המעשיות המרכזיות. נושאי הקורס המרכזיים כוללים מוטיבציה בספורט, חרדה, מתן משוב וחיזוקים, דינאמיקה קבוצתית, מנהיגות, היבטים פסיכולוגיים בפציעות ספורט וטכניקות מנטאליות בסיסיות.

שיפוט וקבלת החלטות 5000517

הקורס נועד להקנות לתלמידים ידע והיכרות עם תחום השיפוט וקבלת החלטות. בקורס יוצג חומר תיאורטי וממצאי מחקרים אמפיריים בסוגיות השונות הקשורות לשיפוט וקבלת החלטות. יוצגו המודל הנורמטיבי של תורת התועלת, מודל הרציונאליות החסומה, והמודל התיאורי של תורת הערך (prospect theory). יוצגו מושגים מרכזיים של טברסקי וכהנמן: היוריסטיקות והטיות, כגון, ייצוגיות, זמינות ועיגון ותיקון חסר. יוצגו תופעות אמפיריות המאוששות את קיום ההיוריסטיקות כגון, כשל הצירוף, כשל האיחוד, השפעת ההיצג (framing) על סוגיו השונים על קבלת החלטות שונות, שנאת סיכון ושיחור/חיפוש/אהבת סיכון. מושגים נוספים שיוצגו בקורס הם: אפקט ההענקה, אפקט הסטטוס קוו, החרטה, התעלמות מהשיעור הבסיסי, ביטחון יתר, אשליית האופטימיות/ודאות, הטיית התכנון, חכמה שלאחר מעשה, השקעות אבודות (sunk costs) וחשבונאות נפשית. נושאים נוספים שיוצגו בקורס הם שיפטים ליניאריים של קשרים לא ליניאריים, גורמים המשפיעים על התנהגות לא אתית ודרכים להתמודד עמה, וכן סוגיות בחקר האושר (subjective well being). (שני תרגילים ומבחן בסיום הקורס).

קורסי בחירה מחלקתיים בסוציולוגיה

5002098 אלימות מינית מנקודת-מבט אישית וחברתית

אלימות מינית היא בעיה חברתית רחבת היקף שדורשת העלאת מודעות חברתית, פיתוח מענים, חקיקה ואכיפה. קורס זה מבקש להפגיש את הסטודנטיות והסטודנטים עם עולם התוכן של אלימות זו ולהקנות ידע תיאורטי ואקטואלי ממצאויות חייהם של נשים וגברים מקבוצות חברתיות שונות בישראל. במהלכו נעסוק בהקשריה החברתיים של אלימות מינית, בהשלכותיה הרב-ממדיות ובאופנים שבהם תפישות חברתיות עשויות אף להחריף השלכות אלה. בנוסף, נתוודע לעשייה לשינוי חברתי בתחום באמצעות מפגשים עם נשות ואנשי מקצוע שעוסקים בסיוע ובחינוך. (מטלה מסכמת).

5002094 אנתרופולוגיה דיגיטלית: תיאוריה ופרקטיקה

כיצד העידן הדיגיטלי משפיע על תרבות, חברה וקהילה ברחבי העולם? כיצד תיאוריות קלאסיות ועכשוויות באנתרופולוגיה עוזרות לנו להבין את תפקידן של טכנולוגיות דיגיטליות בחברה? קורס זה מציע היכרות ראשונית עם תת-דיסציפלינה חדשנית ומבטיחה - אנתרופולוגיה דיגיטלית. מטרת הדיסציפלינה היא להבין את המשמעות של כלים טכנולוגיים חדשים כמו טלפונים ניידים, טלוויזיות חכמות, רשתות חברתיות ומשחקי מחשב בהקשרים חברתיים ותרבותיים שונים. נפליג לארצות ותרבויות שונות ונשוחח על היחסים המרתקים בין און-ליין לאופ-ליין, ובין "קהילות אינטרנט" ל"קהילות באינטרנט". נשמור על דיאלוג פורה עם דיסציפלינות שכנות ורלוונטיות כמו האנתרופולוגיה של התקשורת, אנתרופולוגיה של מדע וטכנולוגיה, לימודי מדיה ותקשורת ולימודי תרבות. הקורס יתחיל בתיאוריות כלליות על המפגש בין תרבות לדיגיטליות ומשם יבחן את האנתרופולוגיה הדיגיטלית בהקשרים שונים הנעים בין חקר המשפחה לחקר קהילות וירטואליות, גלובליזציה, אקטיביזם ועוד. מטרתנו היא ללמוד ליישם את החשיבה והכלים האנתרופולוגיים על חקר האינטרנט והרשתות החברתיות, דרך חקירה מעמיקה גם של הספרות הכי מובילה בתחום של אנתרופולוגיה דיגיטלית ואנתרופולוגיה של המדיה וגם של שיטות יותר פרקטיות. החלק הראשון של הקורס יהיה הרצאה עם דיון פתוח והחלק השני יהיה מעין סדנה פרקטית עם משימות שונות כמו צילום, הקלטה, כתיבה. הקורס כולל שתי מטלות עיקריות: אחת תהיה כתיבה של עבודה/מאמר שיאפשר לתלמידים ליישם את הרעיונות שעלו בכיתה בצורה אקדמית מסורתית יותר, והשני יהיה פרוייקט מולטימדיה דיגיטלי זוגי בו אפשר ליישם כלים יצירתיים יותר. בנוסף יתבקשו הסטודנטים לסקור מאמר אחד בכיתה, להשתתף בדיונים, ולקרוא את המאמרים השבועיים.

5002105 אנתרופולוגיה פסיכולוגית

האנתרופולוגיה הפסיכולוגית מגיעה מפרספקטיבה ביקורתית שמתנגשת עם הפסיכולוגיה לפיה בני האדם נתונים לדפוסים פסיכולוגיים אוניברסליים של רגשות, חשיבה, אינטליגנציה. אנתרופולוגיה פסיכולוגית מעריכה מושגים היסטוריים, חברתיים ותרבותיים של העצמי, האישיות והפירוש האנושי. היא בוחנת כיצד הבנות תרבותיות שונות של הנפש והאני משפיעות על הסובייקטים ועל הניסיון האישי והחברתי שלהם, תוך עיצוב העצמי בהתאם להבנות אלו. בקורס זה נלמד את ההתפתחות התיאורטית של תחום ידע זה, הרקע ההיסטורי למולו צמח וההקשר הפסיכולוגי והאנתרופולוגי מפרויד לתיאוריות של תרבות ואישיות ועד ליחסיות תרבותית בהבנת העצמי ועד לעצמי המרובה והסדוק בתרבות הפוסטמודרנית. בהמשך נתמקד בסוגיות מהפילוסופיה, פסיכיאטריה, רגשות, חלומות, הפרעות נפשיות תלויות תרבות ועיצוב העצמי.

5002103 אנתרופולוגיה לעסקים: עיצוב, שיווק, ופיתוח

פעמים רבות אנו מרגישים שלידע שאנו רוכשים במדעי הרוח והחברה אין חשיבות בעולם "האמיתי". קורס זה נותן מענה לתחושה זו ומזמין את הסטודנטים ליישם את המומחיות האנתרופולוגית בשדות עסקיים, מסחריים ועיצוביים. יחד ננסה להבין מהו היתרון של הידע האנתרופולוגי לחברות כמו לגו ואמאזון, ושל ארגז הכלים האתנוגרפי בסביבות וארגונים לא אקדמיים כמו חברות, עמותות, גופים ציבוריים, וסטארטאפים. חיפוש זה אחר הפוטנציאל היישומי של האנתרופולוגיה באמצעות מגוון רחב של מקרי מבחן ודוגמאות יאפשר הבנה עמוקה יותר של הדיסיפלינה גם במובנה האקדמי הקלאסי וגם מבחינת תרומתה הפוטנציאלית לעולם.

הקורס מתחיל בסקירה של מחקרים אנתרופולוגיים אודות מקומות עבודה ועסקים, תוך התמקדות בחשיבות היחסיות התרבותית עבור עסקים בין לאומיים. בחינה אתנוגרפית של מרחבים מסחריים בחברות מודרניות וקדם-תעשייתיות כאחד תעלה סוגיות רבות כמו תרבות משרדית, היררכיה ויחסי כח, שיתופי פעולה ומאבקים, צרכנות ויצרנות. משם נתקדם להתמקדות בתרומתה של האנתרופולוגיה לעולם השיווק והמכירות באמצעות הבנת עולמו של הצרכן בצורה הוליסטית, אמפטית ומעמיקה. לבסוף, נגלה את תחום האנתרופולוגיה העיצובית, שנרתמת לפיתוח מוצר ותוכנה בחברות מובילות כמו אינטל ומייקרוסופט במטרה לעודד חדשנות, השראה, והבנה מעמיקה של המגוון האנושי. מטלת הקורס המרכזית תהיה כתיבת הצעת מחקר יישומי עבור חברה או ארגון פוטנציאליים, והצגתו בפני פאנל שופטים.

5002093 אנתרופולוגיה של תרמילאות

"הטיול הגדול" של אחרי השירות הצבאי הפך להיות חלק טריוויאלי ומכונן בחוויה הישראלית. מטילים ישראלים פוקדים מקומות רבים בעולם, חווים חוויות כפרט וכאינדיבידואל, מייצרים "מובלעות" ישראליות ואוספים סיפורים. בקורס זה ננתח את משמעות התרמילאות מנקודת מבט אנתרופולוגית. נדבר על טקסים, סיפורי ניסים, מיתוסים, מפגשים בינתרבותיים, משמעות הישראליות והבנייה של זהות. הקורס מבוסס על הרצאות, הרצאות אורח, סרטים ודיונים וכולל תרגיל אמצע ועבודה סופית.

5001020 בנים בכחול ובנות בוורוד! בין המינים ובין המגדריים בעדשה סוציולוגית

האם המין שלנו ו/או המגדר שלנו חורצים את גורלנו? האם תמיד בנים יהיו בכחול ובנות בוורוד? מטרת הקורס היא לבחון ולהבין, עד כמה המין והמגדר נוכחים בעולמנו, מעצבים את השקפותינו, שאיפותינו וחיינו, ומהווים מרכיב מרכזי בכינון הסדר החברתי. מתוך גישה השוואתית וביקורתית נעסוק בהשפעתן של תפיסות תלויות מין ומגדר (חברתיות, תרבותיות, כלכליות ופוליטיות) על אודות מקומם ותפקודם של יחידים וקבוצות במסגרות ובמצבים חברתיים מגוונים. תיבחן הזיקה בין מין ומגדר לבין מופעים של אי שוויון ותוצאותיו בתחומים כמו: חוק, אזרחות, תקשורת, תעסוקה, משפחה, חינוך, בריאות וכו'. (רפרט ועבודה מסכמת)

5002085 גלובליזציה: מבט תיאורטי ויישומי

מבט רחב על גלובליזציה

מהי גלובליזציה? האם היא תופעה וותיקה או חדשה? מהם היבטיה השונים? מה מופיעה בשטח? מהם יתרונותיה? מהם מזקיה? מיהם הכוחות תומכים בה או מתנגדים לה? מהם התסריטים האפשריים לכיוונים אליו? יפנה תהליך הגלובליזציה בעתיד? הקורס יעסוק בשאלות המגוונות הללו תוך התמקדות בתחומים הבאים: טכנולוגיה, אקולוגיה, שוק העבודה, זהות, תרבות, ארגונים, ממשליות, תהליכים פוליטיים ותנועות חברתיות, ועוד. מטלות הקורס: מטלת ביניים (20%) ובחינה מסכמת (80%).

5000101 דויד וגוליית – היחיד מול הממסד

האם האזרח "הקטן" תמיד ישלם ובגדול? – האם יש מה לעשות!?

מטרת הקורס היא העמקת ההכרה והגברת המודעות לבעיות חברתיות ולזיקתן לדפוסי חברה שונים. מוקד הדיון בקורס הוא מקומו של היחיד בחברה למול הממסד השולטני, בדפוסי האינטראקציה ביניהם ובתוצאות הנגזרות מהם. בהתבסס על מחקרים עיוניים ויישומיים, נתמקד בקורס בתהליכים, עקרונות וגישות סוציולוגיות מגוונות להבנת מקומה וכוחה של החברה בהגדרתו של היחיד, בשיבוצו בקטגוריות חברתיות, בהגדרתן של בעיות הנוגעות בו ובהבנייתם של פתרונות לבעיות אלה. בקורס נעסוק בתחומים כמו: זכויות מול חובות (אזרחיות, חברתיות, כלכליות, פוליטיות, משפטיות), הגדרות של בריאות, זיקנה וחולי, עבודה ואבטלה, רווחה ועוני. (רפרט ועבודה מסכמת)

5002097 הגירה ופליטות במציאות עכשווית

תופעת ההגירה, ההולכת וגוברת כיום בעולם, משנה מפות דמוגרפיות, חברתיות ותרבותיות הן בהיבט הגלובלי והן בהיבט המקומי – בישראל. הקורס בוחן היבטים אנתרופולוגיים, סוציולוגיים ומדינתיים בתופעות ההגירה, הפליטות והעלייה בישראל ובעולם. נחקר למה אנשים מהגרים, נבחן סוגי הגירה שונים ומגמות חברתיות ותרבותיות של התופעה בעידן הגלובלי.

נלמד על טראנסלאומיות, נבחן מה ההבדלים בין העולים שעלו לישראל בעבר לאלו שמגיעים היום. ננתח את השפעת העולם הדיגיטלי על המהגרים ונדון בשאלות של יצירת בית ומקום. נדון בסוגיות של רב-תרבותיות, גזענות ותיגו. הקורס מבוסס על הרצאות, הרצאות אורח, סרטים ודיונים וכולל תרגיל אמצע ועבודה סופית.

5002084 היבטים חברתיים של אי-אימהות ואימהות

אחת מן ההנחות הרווחות בחברות רבות וישראל ביניהן היא שילודה ואימהות מצויות בבסיס הקיום "הנשי". במהלך הקורס נעסוק בהשלכות שיש להנחה זו הן על נשים שהן אימהות, הן על נשים שאינן אימהות מרצון, והן על נשים שנבצר מהן להיות אימהות: נעמוד על הסלקטיביות שבהנחה זו בהתייחס לשיחים לאומיים, אתניים, מעמדיים ובריאותיים; נדון באופן שבו הנחה זו לוקחת חלק פעיל במעבר מאימהות לילד/ה אחת 'בלבד' לאימהות לילדות/ים נוספים; נתחקה אחר מסרים שמועברים לנשים בתקשורת ובמדורי רכילות למשל, ואחר אלו שמוסתרים. כמו-כן נבחן כיצד תפישות שלטות על אימהות ואי-אימהות מעצבות חוקים של רגשות שבמסגרתם נשים שונות מרגישות, חושבות ופועלות – כל זאת תוך משא ומתן עם דימויים בני-זמננו על מי מוגדרת חברתית כ"אם הטובה" וכ"אשה למהדרין".

5002060 המחאה החברתית בישראל

המחאה החברתית שפרצה בקיץ 2011 הותירה חותם עמוק בסדר היום ובשיח הפוליטי בישראל. הקורס ינתח את המחאה ויכלול שני שערים. בחלקו הראשון ננתח את הרקע למחאה ונסה להבין אותה מתוך ההקשר שבו היא צמחה. במסגרת זו יוצגו אבני דרך בהיסטוריה של מחאות חברתיות וצמיחתה של החברה האזרחית בישראל. בנוסף, נדון בהתפתחויות מרכזיות שהתחוללו קודם למחאה בתחום המדיניות החברתית-כלכלית ותוצאותיה, בתחום השיח והתרבות ובתחום הפוליטיקה והמשפט. לאור כל זאת ננסה להצביע על ייחודה של המחאה הנוכחית בזירה הפוליטית בישראל. בחלק השני נבחן סוגיות בפרקטיקה של המחאה לאור הדיון התיאורטי הקיים בתחום. במסגרת זו נסקור תיאוריות מרכזיות של צדק חברתי וננתח את המשמעות המורכבת ורב-הפנים של רעיון הצדק כפי שעלה מתוך המחאה; נדון בהצטלבות של הפוליטיקה 'החדשה', הפוליטיקה 'הישנה' ופוליטיקת הזהויות במהלך המחאה; נדון בהישגי המחאה, בתגובות השלטון אליה ובתנועות ההמשך שנולדו ממנה ובעקבותיה. נסיים את הקורס בהתייחסות למחאה החברתית בישראל בהקשר הגלובלי של תנועות המחאה ההמוניות בעולם הערבי, באירופה, בארה"ב ובדרום אמריקה. (מטלת אמצע ומבחן)

5002091 העידן החדש וחיפוש רוחניים בישראל ובעולם

בעשורים האחרונים הולכות וקונות פרקטיקות ואידיאולוגיות המזוהות עם תנועות העידן החדש (New Age) אחיזה בחברות המערביות בעולם, כמו גם בחברה הישראלית. חסידי העידן החדש מצוים בחיפוש רוחני המנותק (לכאורה) מהקשרים מוסדיים, והמבטא את המעבר ממוסדות חברתיים של המודרניות לאינדיבידואליזם הנאו-ליברלי של המודרניות השנייה. בקורס נסקור כמה תופעות עידן חדש נפוצות וביניהן יוגה ומדיטציה, נאו-פגאניזם, תיקשור, רפואה משלימה ופסטיבלים; נמפה את ההיסטוריה של העידן החדש מתנועת הספיריטואליזם של המאה ה-19, דרך תרבות הנגד ("ההיפים") של שנות השישים של המאה העשרים, ועד לחדירה לישראל במהלך שנות השמונים. בנוסף, נבחן את התופעה באמצעות תיאוריות של תנועות חברתיות ושל דת וכלים אתנוגרפיים של תצפית משתתפת, ונציע הסברים חברתיים לתפוצה של התופעה דווקא במערב, דווקא בקרב המעמד הבורגני, ודווקא במהלך המחצית השנייה של המאה העשרים. במהלך הקורס כולו נצביע על השוני והדמיון בין תופעות עידן חדש בעולם לאלו הישראליות, ונעמוד על הגורמים לעליית העידן החדש בישראל של שנות התשעים והמאה ה-21 – כגון התרופפות המטה-נרטיב הציוני וחדירת התרבות הנאו-ליברלית לארץ. בעזרת המחקר שנערך על תופעות עידן חדש בישראל, ותוך עיסוק במקבילות כגון חזרה בתשובה, אף נעסוק בהשלכות של חדירת "דתיות" חדשה זו אל מוקדי כוח רבים בחברה הישראלית. (עבודת סיום).

5002066 כאן ועכשיו: דיאלוג בנושא הקונפליקט הערבי-יהודי

קורס זה ישלב למידה אקדמית עם מפגשים קבוצתיים בהם ידונו סוגיות אקטואליות הנוגעות ליחסי ערבים-פלסטינים ויהודים בישראל. הקורס יכלול שבעה מפגשים בני שלוש עד ארבע שעות והתלמידים יהיו מן המחלקות למדעי ההתנהגות, סיעוד, ועבודה סוציאלית. הקבוצה תהיה מורכבת ממספר שווה של ערבים ויהודים, וילוו אותה שני מנחים, ערבי ויהודי, מבית הספר לשלום בנווה שלום. המפגשים יעסקו בטבע הקונפליקט והתהליכים המאפיינים אותו. סגנון ההנחה יהיה פתוח, כשהמשתתפים מתבקשים לנהל דיאלוג על כל נושא שמעסיק אותם או מטריד אותם ונקשר לקונפליקט. ההתערבויות של המנחים יצביעו על התהליכים שקורים בין שתי קבוצות שבחדר. התהליך ברובו יתנהל בפורום דו לאומי, אולם חלק מן המפגשים יתקיימו בפורום חד לאומי. (עבודה מסכמת).

5002061 להכיר את הלא מוכר: הערבים הפלסטינים בישראל

הקורס נועד לבחון סוגיות הנוגעות למעמדם של הערבים בישראל, המדיניות כלפיהם, קשריהם עם הרוב היהודי, עם שאר הפלסטינים והעולם הערבי. באופן ספציפי, מטרת הקורס היא לדון במאפייניה החברתיים, הכלכליים והפוליטיים של החברה הערבית בקונטקסט של יחסי מיעוט ורוב. באופן מיוחד, יתאר הקורס, כיצד מגמות אלו עיצבו את מבנה המשפחה הערבית, את מעמד האישה, הזינו את מאבק הזהויות והשפיעו על מעמדו הפוליטי של המיעוט הערבי במדינת ישראל, תוך מבט השוואתי לאוכלוסייה היהודית. (מבחן)

5002106 מבט חברתי ותרבותי על מסעות

מסעות נערכו מאז שחר האנושות, האדם גילה את סביבתו המרחבית והעשיר את קניינו החומרי והרוחני כאינדיבידואל וכקבוצה על ידי מסעות. מסעות יכולים לבוא לידי ביטוי בהיבט רגשי, ובהיבט פיזי של תנועה ממקום למקום מסיבות שונות כגון גילוי ארצות, הגירה, טיול, עלייה לרגל וכו'. בהקשר הישראלי, בשנים האחרונות אנו עדים גם למסע שורשים ולמסעות לפולין. בקורס זה נעסוק בחוויית המסע מנקודת מבט אנתרופולוגית. ננתח סוגי מסעות, את משמעות המחקר האנתרופולוגי, ונבחן כיצד תהליכים אלו מושפעים ומשפיעים על חברות, תרבויות ומקומות הסובבים אותם. הקורס מבוסס על הרצאות, הרצאות אורח, סרטים ודיונים וכולל תרגיל אמצע ועבודה סופית.

5000241 סוציולוגיה ואנתרופולוגיה של החינוך

מטרתו של קורס זה לבחון את התפתחותה של התיאוריה הסוציולוגית והאנתרופולוגית בזיקתה לשדה החינוך – במסגרות פורמליות או בלתי-פורמליות, בניתוח התרחבות ההשכלה, ובהתמקדות על פערים ואי-שוויון חברתי בין חברות, מעמדות, קבוצות אתניות/גזעיות ובתי-ספר. במהלך הקורס נסקור התפתחויות שונות בתיאוריה הסוציולוגית והאנתרופולוגית סביב ששה אשכולות תיאורטיים: תיאוריות של הסכמיות, תיאוריות ניאוו-מרכסיסטיות של קונפליקט, תיאוריות ניאוו ובריאותיות של תחרות, תיאוריות מיקרו חברתיות של אינטראקציה, תיאוריות ארגוניות וניתוח השוואתי של מערכות חינוך במבט גלובאלי. במסגרת הדיון הכללי, יושם דגש מיוחד על המקרה הישראלי. (עבודה)

5002088 פוליטיקה של שתיקה ודיבור

במהלך שנות השבעים של המאה העשרים, "דיבור" ו"שתיקה" החלו לעורר תשומת לב בתיאוריות סוציולוגיות, פמיניסטיות, פוסט-קולוניאליות וקוויריות. חקר זה אִפשר לעמוד על כך שמה שנחשב כקביל וכבלתי-קביל ל"דיבור" ו"לשתיקה" ומי שנחשב/ת כראוי/ה וכבלתי-ראוי/ה "לדבר" ו"לשתוק", משתנה במהלך ההיסטוריה, בין תרבויות ובין אתרים חברתיים. חקר זה אִף אִפשר לעמוד על כך שתפישות ופרקטיקות של "דיבור" ו"שתיקה" הן מנגנונים מרכזיים במערכות של היררכיה ויחסי-כוח, שמעצבות את האופן שבו בנות ובני אדם מקבוצות חברתיות שונות זוכרים, מדברים, לוחשים, שותקים ומסתירים. בחלקו הראשון של הקורס נתוודע לחקר זה ונעמוד על כך ש"דיבור" ו"שתיקה" אינם קטגוריות הרמטיות וסטטיות, בהיותם תלויי הקשר חברתי ומצבי: נבחין בין חובת השתיקה לזכאות לשתוק, בין נורמות של שתיקה לבין מסורות של מילים ריקות, בין 'דיבור בשם' לדיבור תועלתני, ובין דיבור מערער לדיבור הגמוני. חלקו השני של הקורס יוקדש לכמה מקרי-מבחן שנעים בין "שתיקה" ל"דיבור"; ובחלקו השלישי והאחרון של הקורס נעסוק במעבר אפשרי מהתמקדות במה שאולי נאמר ואולי לא, למחשבות על קשב פוליטי.

5002058 קבוצות וקהילות מתבדלות

האם ניתן לבצע "שטיפת מוח" ו"להשתלט על התודעה"? האם אפשר לבטל את הרצון העצמי? מהי החירות אותה מציעה קהילה מתבדלת?

בקורס זה ננסה לבחון ולאתגר את ההגדרות הסוציולוגיות הותיקות העוסקות בכתות. נשאל מהי כת והאם השימוש במונח זה עודנו רלוונטי ונכון בעבור החוקרים. במהלך השיעורים ננסה ליצור ארכז כלים לבחינת תהליכי היווצרותן והישרדותן של קהילות מתבדלות במציאות מודרנית. חלק ניכר מהקורס יוקדש לבחינה אתנוגראפית של מקרי חקר של קהילות וקבוצות מתבדלות כגון: האיסיים, כתות ותנועות מינות בנצרות, השבתאות, החשישיון, האמיש, הכנסייה המורמונית והכנסייה הסיינטולוגית; קהילות המרכיבות את העדה החרדית; אום שינריקו ועוד. (מבחן)

5000192 שליטה חברתית

הקורס מציג בפני הסטודנטים את אחד העוגנים של הדיון הסוציולוגי – השליטה החברתית. תחילה יתקיים בדיון בשאלה מהי שליטה חברתית, מדוע היא מתקיימת וכיצד היא פועלת. רובו של הקורס יציג את צורותיה ואתריה המרכזיים של השליטה החברתית: שליטה כלכלית, שליטה תרבותית, שליטה של אליטות, שליטה בקבוצות ובארגונים (כולל חברות היי-טק), שליטה של תאגידים, שליטת על רקע אתני, שליטה מגדרית ועוד. מטלות הקורס: מטלת ביניים (20% מהציון הסופי) ובחינה מסכמת (80% מהציון הסופי).

קורסי חובה מסלול סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

5000198 אנתרופולוגיה בת זמננו - מסע במרחב

דרישות קדם: ציון עובר בקורס תיאוריות סוציולוגיות א' וב'

קורס זה בוחן חלק מתרומותיה של האנתרופולוגיה לידע ולהבנה של סוגיות המצויות על סדר היום העכשווי. ניגע בנושאים כגון דת ואמונה בחברות מתועשות, לאומיות ומדינת הלאום בעידן של משבר, תיירות, הגירה ופליטות. בעוד אנו מרבים לשמוע על נושאים אלו דרך אמצעי התקשורת, ננסה להבין כיצד האנתרופולוגיה ניגשת אליהם ומהן התובנות ממחקריה. נשאל את עצמנו במה הידע שמייצרת האנתרופולוגיה שונה מסוגי ידע אחרים. נבחן חברות הנתפסות לעיתים כשוליות וננסה להפוך את השוליים למרכז ואת המרכז לשוליים. מרכיב מרכזי בגישת הקורס יהיה לבחון את אותו הנושא מזוויות שונות. (מבחן)

* קורס חובה שפתוח רק לתלמידי המסלול סוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

5000197 אנתרופולוגיה - מסע בזמן

דרישות קדם: ציון עובר בקורס תיאוריות סוציולוגיות א' וב'

הקורס מציע מסע במנהרת הזמן של הדיסציפלינה האנתרופולוגית מאמצע המאה התשע-עשרה ועד היום. התחנות לאורכה של הדרך תהיינה הגישות התיאורטיות המרכזיות בתחום – פונקציונליזם, סטרוקטורליזם, תרבות ואישיות, הגישה הפרשנית, פוסט מודרניזם ועוד. הדיון בכל תיאוריה יתנהל באמצעות התייחסות לטקסטים אנתרופולוגיים קלאסיים. (שתי בדיקות קריאה עובר/נכשל, מטלת אמצע [20% מהציון הסופי] ומבחן מסכם [80% מהציון הסופי])

* קורס חובה שפתוח רק לתלמידי המסלול סוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

קורסי חובה בהתמחות בניהול משאבי אנוש ופיתוח ארגוני

3022000 אסטרטגיה עסקית ומדיניות משאבי אנוש

דרישות קדם: כל קורסי ההתמחות של שנה ב'

המשאב האנושי בארגון הוא המייצר מוצרים חדשים, מפתח ומיישם תוכניות עסקיות, חודר לשווקים חדשים, ומשרת את הלקוחות. בכך, הלכה למעשה, מביאים העובדים לקיומו, צמיחתו והצלחתו של הארגון. יחסי הגומלין והזיקה שבין האסטרטגיה העסקית לבין מדיניות משאבי האנוש יבחנו במהלך הקורס, תוך הצגת מודלים וגישות תיאורטיות המתארות את הפעילות המתרחשת בתחום ניהול המשאב האנושי ומעורבותו בסדר היום הארגוני. יבחנו גישות וכלים לבניית אסטרטגיה של משאבי אנוש ואופן מדידתה תוך חשיבה משותפת בדבר האתגרים העומדים בפני העוסקים בתחום בראי העתיד. (מבחן)

3020005 דיני עבודה ויחסי עבודה

דרישות קדם: מבוא לניהול משא"ש .

תוכן הקורס: משק העבודה בישראל, הסתדרות, ממשלה ומעסיקים, עקרונות שבבסיס החוקים השונים, הסכמים קיבוציים, הסכם אישי, סכסוכי עבודה ויישובם, חוקי עבודה השונים, חקיקת משנה ותקנות, חוק יסוד: חופש העיסוק, הטרדה מינית בעבודה, עקרונות השוויון בעבודה, סוגיות עקרוניות בדיני עבודה (מבחן)

3020009 הערכת ביצועי עובדים

דרישות קדם: כל קורסי ההתמחות של שנה ב'

תהליכי הערכה ומשוב מהווים חלק מרכזי בכל עשייה ניהולית. עובדים ומנהלים מעריכים אחד את השני ונותנים זה לזה משוב כחלק משגרה יומיומית. ואולם, למרות שמדובר בתהליך טבעי ושגרתי, הוא רווי בקונפליקטים ובקשיים. למעשה, משוב נחשב לאחד הגורמים שלהם פוטנציאל הבנייה וההרס הגבוהים ביותר. במהלך הקורס נתייחס להערכת ביצוע כאל תהליך של תקשורת, שלקוחותיו המרכזיים הם המעריך והמוערך. במסגרת זו נדון בשאלות הנוגעות לתהליכי שיפוט אנושי, מתן וקבלת משוב, הערכה עצמית ועוד. הדיון בתהליכי הערכה ישמש את המשתתפים להתבוננות בתהליכים בין אישיים בעבודה, כמו גם במעגלי החיים האחרים. (מבחן)

5000242 יסודות הניהול והתנהגות ארגונית

הצלחת ארגונים עסקיים מבוססת על הבנת ההתנהגות האנושית בעבודה, ניתוח תופעות התנהגותיות במסגרות ארגוניות הינו חיוני ומשמעותי למען הגעה ליעדים העסקיים.

הלמידה בקורס תתבצע בעזרת ניתוח תופעות ב-3 רמות: רמת הפרט (העובד בארגון), רמת הקבוצה (הצוות או המחלקה), רמת הארגון (הארגון כישות הפועלת בסביבה עסקית למול ארגונים דומים).

הלמידה תתבצע באמצעות דיונים בכיתה, ניתוחי אירועים והתנסויות אשר יסייעו להטמעת החומר באופן אפקטיבי ובנוסף יסייעו בהבנת תהליכים המשפיעים על איכות הניהול ותפקוד הארגון.

נושאים מרכזיים שנדון בהם הם: מבנים ארגוניים, מוטיבציה, מנהיגות, קבוצות, תפיסה וקבלת החלטות ותרבות ארגונית. החיבור בין התיאוריה לעולם הפרקטי יתבצע באמצעות ניתוחי אירועים ודוגמאות מעולם המעשה. את הקורס מלווה מקראה (text book). הקורס מיועד לספק כלים בסיסיים לבחינה והבנה של תופעות התנהגותיות בארגונים (עבודה + מבחן סוף קורס).

5000045 מבוא לניהול משאבי אנוש

ניהול משאבי אנוש הוא תהליך של קבלת החלטות וליווי תהליכים בתחומים שונים הקשורים לצורכי הארגון ועובדיו. הוא מבוסס על השאיפה ליצור התאמה מרבית בין יכולות העובדים ושאיפותיהם לבין יעדיו העסקיים של הארגון.

כיום, כשארגונים רבים מתבססים על עבודה צוותית, אנו עדים לריבוי מנהלים בדרגי ביניים (למשל ראשי צוותים, ראשי פרויקטים). מנהלים אלו באים לרוב מתחומים מקצועיים ללא הכשרה ניהולית. זאת למרות שסיקור עיסוקם הוא בניהול עובדים. גם אתם, כאשר תתערו בשוק העבודה, ודאי תמצאו את עצמכם מקדישים חלק ניכר מזמנכם למטלות ניהוליות. הקורס הנוכחי מיועד לעורר דיון ומודעות למגוון של גישות, כלים ותהליכים בניהול משאבי אנוש, שילוו אתכם כמנהלים לעתיד. בפרט נעסוק ביצירת אקלים חיובי, מיון מועמדים, פיתוח עובדים, הערכה ומשוב, ניהול תגמולים ונושאים דומים. (מבחן)

3020003 מבוא לפיתוח ארגוני

דרישות קדם: מבוא להתנהגות ארגונית ומבוא לניהול משא"ש.

תחום הפיתוח הארגוני הוא התחום היישומי של תחום המחקר הארגוני ומתמקד בשיפור האפקטיביות הארגונית באמצעות מהלך של שינוי. שינוי ארגוני יכול להתרחש ברמת הארגון, הקבוצה או הפרט הבודד. תהליך היישום של השינוי הארגוני ניתן לביצוע באמצעות טכניקות התערבות שונות. הקורס מיועד להקנות לסטודנטים היכרות עם תחום הפיתוח הארגוני ויכולת הובלת שינויים בארגונים. במסגרת הקורס נלמד מהו שינוי, מהו מבנה תהליך הפיתוח הארגוני, כיצד מאבחנים ארגונים ומה תפקידו של איש הפיתוח הארגוני בתהליך. (מבחן)

5000233 סוציולוגים בשדה

מטרת הקורס היא לפרוש בפני הסטודנטים את עושר היישומים שיש לסוציולוגיה בעולם שמחוץ לאקדמיה – בעיצוב מדיניות, בעולם העסקי ובמגזר הציבורי. הקורס יתמקד בשלושה נדבכים מרכזיים: מחקר סוציולוגי יישומי המסייע בעיצוב מדיניות; מחקרי הערכה, שנעשים על מנת להעריך את האפקטיביות של פרויקט או תכנית מסוימים; וסוציולוגיה כפרופסיה המשתלבת במגזר העסקי והציבורי (חברות מסחריות, משרדי ממשלה, מכוני סקרים וכדומה). שיטת ההוראה תשלב בין חומר אקדמי ומחקרים יישומיים, להרצאות אורח מגוונות מתחומים שונים. בכך, ייחשפו הסטודנטים גם למגוון אפיקי קריירה העומדים בפני סוציולוגים. לאורך הקורס תשובצנה מטלות. (מטלה)

3020018 עיצוב מערכות למידה והדרכה

דרישות קדם: מבוא לניהול משא"ש .

אחת העובדות הארגוניות המוכרות לאנשים בשטח היא שאיכות כוח האדם בארגון אינה בהכרח מבטיחה הצלחה בביצוע תפקידים ועמידה ביעדים ארגוניים. למעשה, גם עובד מוכשר צריך לדעת מה לעשות ואיך! מערכת הדרכה ארגונית היא זאת שמיועדת לענות בדיוק על צרכים אלו – להעביר לעובדים מידע לגבי מה עליהם לבצע ואיך, תוך התחשבות ביכולות וכישורי העובד ותוך שימוש בשיטות הדרכה מתאימות. מעבר להיותה מערך לימודי, מערכת הדרכה ארגונית היא כלי להעצמת יכולות הפרט שמעלה את תפוקתו. בקורס נתמקד בתפיסה הרואה בהדרכת עובדים כפיתוח הון אנושי, השקעה בעלת תשואה היוצרת נכסים לעובד ולארגון. בקורס נעסוק בסוגיות כגון: מהי למידה ואיך נבטיח שהיא באמת מתרחשת? איך מזהים את צרכי הלומד והארגון? מהם כלי הדרכה ואיך מתאימים כלים לתוכן ההדרכה? מדוע וכיצד מעריכים למידה והדרכה? ומהם מאפיינים של ארגון לומד. (מבחן)

3021017 שיטות אבחון וכלים במיין וגיוס עובדים- סדנא

דרישות קדם: מבוא לניהול משא"ש .

הקורס עוסק בהעמקת הידע ובהבנת הרציונל והתפיסה העומדים בבסיס תהליכי מיין וחיוזי תפקוד עתידי בעבודה. הקורס מתמקד בהקניית מיומנויות וכלים לביצוע אבחון לשם קביעת ההתאמה של מועמדים לתפקיד מיועד. הקורס בנוי במתכונת של סדנא ויכלול הקניית ידע בתחומים הבאים: שרשרת הגיוס בארגונים, מדדי אבחון ותצפית, אומנות הראיון האישי, אומנות המיין הקבוצתי והטיות במיין. ובנוסף מיומנות כתיבת חוות הדעת לניבוי הצלחה בתפקיד. (מבחן)

קורסי ליבה בהתמחות בניהול משאבי אנוש ופיתוח ארגוני

5000011 סוציולוגיה של ארגונים

דרישות קדם: מבואות שנה א', פסיכולוגיה חברתית.

הקורס מציג בפני הסטודנטים פרספקטיבה סוציולוגית רחבה על ארגונים. ארגונים הפכו להיות גורם דומיננטי ובלתי נפרד מחברות שעברו תהליך מודרניזציה ותיעוש. הם מעורבים בכל תחומי חיינו – ספקי מוצרים ושירותים, מקומות עבודה, סוכני חירות, סוכני שינוי חברתי ועוד. הקורס יחשוף בפני הסטודנטים את עיקרי החשיבה הסוציולוגית על ארגונים, ויבחין בין ידע סוציולוגי וביקורתי על ארגונים לבין ידע ניהולי ושימושי אודותיהם, מתוך ציפייה שהסטודנטים יוכלו לבצע סינתזה ביניהם בהמשך. בתחילת הקורס ייחשפו הסטודנטים באופן כללי לזוויות הראייה של הפרדיגמות השונות לחקר הארגון. לאחר מכן נתמקד בכל פרדיגמה בנפרד וניחשף לביטויים הממוקדים שלה. נתחיל עם הביטויים של החשיבה הפונקציונליסטית בתיאוריה על הארגון ובנקודת המגע שלה עם תיאוריות ניהוליות – נדון בגישת הניהול המדעי, הטיפוס האידיאלי של הברוקרטיה, אסכולת יחסי האנוש, בתפיסת הארגון כאורגניזם וכמערכת פתוחה ובתפיסת הארגון כ-"ארגון לומד". השלב השני יהיה דיון בגישת הקונפליקט ובאופן בו היא מנתחת יחסי כוח ושליטה בתוך ארגונים ובין ארגונים לסביבתם. השלב השלישי יציע התייחסות לארגון כזירה תרבותית של ייצור, הפצה ופרשנות של משמעויות ושל אינטראקציה סימבולית. השלב הרביעי יתמקד בגישה המוסדית והניאו-מוסדית, שם נדון בין היתר בתופעת האיזומורפיזם. חלקו האחרון של הקורס ידון בהיבטים חשובים נוספים של חיי הארגון – האופן בו שלובים ארגונים ויחסי מגדר זה בזה, האופן בו ארגונים משתנים, ולסיום נתוודע לזוויות הראייה הפוסטמודרנית הייחודית על ארגונים. זווית ראייה זו מציעה שלל הסברים לחיים הארגוניים ובה בעת מפרקת את הידע הקיים עליהם – מהלך הפוך במידה רבה למה שהציעה הגישה הפונקציונליסטית בתחילת המאה הקודמת. (מטלת אמצע סמסטר 20% ומבחן 80%).

5002063 שוק העבודה – היבטים חברתיים ותרבותיים

הקורס מציע מבט סוציולוגי על אחת הפעילויות האנושיות המרכזיות ביותר בחיינו – העבודה. העבודה אינה רק מקור ההכנסה העיקרי שלנו. היא גם בעלת תפקיד חשוב בזהות העצמית שלנו ויש לה השלכות נרחבות על חיי המשפחה, רמת החיים, הקשרים החברתיים, הסטטוס והמעמד של הפרט. חשיבותה ניכרת גם ברמה הקולקטיבית – סיפור התפתחותה של החברה האנושית הוא סיפור התפתחותה של חלוקת העבודה בחברה, וארגון העבודה בחברה הוא בעל משקל רב בזהות הקולקטיבית ובארגון היחסים המעמדיים, המגדריים והאתניים בחברה. הקורס יציג גישות סוציולוגיות שונות לניתוח שוק העבודה כמוסד חברתי מרכזי והשלכותיו על תחומים שונים בחיים החברתיים, בדגש על המתרחש בישראל. בכלל זה נדון במשמעות הייחודית של העבודה בתרבות הישראלית; בכלכלה הפוליטית של אסדרת העבודה; במאפייני שוק העבודה במאה ה-21; באופני ההשתלבות של דור ה-Y בעולם העבודה; ובקשרים שבין עבודה לאי-שוויון מעמדי, מגדרי ואתני. נסיים את הקורס במחשבות על כיווני התפתחות אפשריים של שוק העבודה בעתיד. (מטלת אמצע ומבחן)

קורסי בחירה בהתמחות בניהול משאבי אנוש ופיתוח ארגוני

3020016 אישיות בעולם העבודה

במהלך הקורס יכירו המשתתפים מושגים ומודלים המסבירים את אישיות האדם ומניעיו. במסגרת זו נעסוק הן בתכונות אישיות המשותפות לכל בני האדם והן בתכונות הנותנות לכל אדם את צביונו ואופיו המיוחד. זאת תוך התייחסות מיוחדת למפגש שבין האדם לסביבתו ולהשפעתו על מגוון רחב של תופעות בעולם העבודה ומחוצה לו. (מבחן) * קורס בחירה שפתוח רק לתלמידי ההתמחות בניהול משאבי אנוש ופיתוח ארגוני.

3000018 דינמיקה קבוצתית- סדנא (לשנה ג' בלבד)

עולם העבודה מתבסס יותר ויותר על עבודת צוותים. מציאות זו מחייבת תשומת לב מיוחדת לתהליכים חברתיים ולכוחות גלויים וסמויים בקבוצות. הסדנא בדינמיקה קבוצתית תשמש ללמידה שתתבסס על שילוב בין למידה מתוך התנסויות ללמידה עיונית. בחלקים ההתנסותיים, הקבוצה תיטול אחריות על התכנים והאמצעים שימשו אותה. בחלקי העיוניים המנחה תיטול אחריות על התכנים, ותציע חיבורים בין הידע התיאורטי על קבוצות לתהליכים שמתרחשים בקבוצת הסדנא.

הסדנא תהווה מיקרוקוסמוס של קבוצה, שבה מתפתחים יחסים בין אדם לעצמו, בין אדם לחבריו ובין אדם לקבוצה. יחסים אלו יאפשרו למשתתפים לבחון את התפקידים אותם הם נוטלים בקבוצה, את יחסם לגבולות ולסמכות, את התקשרות שהם יוצרים עם הזולת ואת התנהלות הקבוצה כולה.

3020020 הגישה ההתנהגותית- קוגניטיבית לפתוח המנהל והצוות (לשנה ג' בלבד)

הסדנא מיועדת לאלו המעוניינים לפתח מודעות עצמית-עסקית בעולם הארגוני באמצעות הבנה של מערכות יחסים בינאישיים בצוות. בסדנא נלמד את המודל ההתנהגותי-קוגניטיבי ואת השלכותיו על עולם העבודה, ובאמצעות נקיים התבוננות ישירה על התפקוד ההתנהגותי-רגשי שלנו בארגון. במהלך הסדנא נבחן את מאפייני האישיות שלנו כפי שהם באים לידי ביטוי באמונות שלנו על עולם העבודה ובערכים המנחים אותנו מול העובדים והצוות. פיתוח המודעות הניהולית האישית יעשה דרך חשיפה של האמונות, ערכי ה"אני מאמין" והצרכים המניעים אותנו במעגל העבודה. בסדנא נחשוף חסמים רגשיים שכחים בארגונים, ואמונות חוסמות, הנעוצות בתבנית נוף ילדותינו. מטרת הסדנא: המשתתפים יפתחו את המודעות העצמית-מקצועית שלהם בעבודה, באמצעות ניסוח של חזון קריירה אישי.

* קורס בחירה שפתוח רק לתלמידי ההתמחות בניהול משאבי אנוש ופיתוח ארגוני.

3020012 מיומנויות בתקשורת ניהולית

הקורס עוסק בהיבטים שונים של תקשורת בינאישית. מטרת הקורס להקנות לסטודנטים מיומנויות תקשורת ניהולית במגוון הקשרים, תוך מתן דגש על הסביבה הארגונית ויחסי מנהלים-עובדים. הקורס מתמקד בנושאים כמו הקשבה פעילה, בחירת סגנון תקשורת תלוי הקשר, וזיהוי סגנונות התקשורת על מנת ליצור תקשורת אפקטיבית (מבחן) * קורס בחירה שפתוח רק לתלמידי ההתמחות בניהול משאבי אנוש ופיתוח ארגוני.

3020014 סדנא בפיתוח צוותים

עבודה בצוותים נדרשת כיום בעולם העבודה המשתנה ובצורות הארגוניות החדשות המתפתחות. פיתוח תהליכי עבודה בצוותים המבוססים על ניהול חזקות והתמודדות עם גורמים מעכבים, פיתוח יכולות תקשורתיות של חברי הצוות והכרה במגבלות וביתרונות העבודה בצוות, תאפשר לצוותים למקסם את יכולות חברי הצוות ולהשיג את המטרות שהצוות הציב לעצמו. מטרת הסדנא היא לאפשר לסטודנטים למידה התנסותית וחוויתית של הנושא תוך הקניית ידע תיאורטי ויכולת יישומית בפיתוח צוותים. למשל, גיבוש חזון לפיתוח הצוות, בניית תכנית לפיתוח צוות על בסיס אבחון הצוות ופרטיו, פיתוח זירות לאימון הצוות, מודעות בנוגע לתפקיד המנהל/ראש הצוות בפיתוח הצוות ומתן אפשרויות לביטוי חזקותיהם של אנשי הצוות, מנהיגות, ועוד.

5000306 פסיכולוגיה חיובית היחיד והארגון

תחום החדש של פסיכולוגיה חיובית מציג תפיסת עולם חדשנית השמה את הדגש, במקום על פתולוגיה, על פסיכולוגיה מבוססת צמיחה, חוסן וחוזקות. קורס זה יבחן מנקודת מבט מדעית וחוויתית את הטוב שבארגונים, באנשים ובחיים: שגשוג ואושר, חוסן מול משברים, מערכות יחסים איכותיות, ערכיות בעולם העבודה ומצוינות. בנוסף לחומר תיאורטי ולממצאים אמפיריים, יתורגלו כלים מעולמות הפסיכולוגיה, האימון והניהול. (תרגיל ומבחן) * קורס בחירה שמיועד לתלמידי ההתמחות בניהול משא"ש ופיתוח ארגוני בהתאם למספרי הנרשמים בקורס יפתח לכלל הסטודנטים

5000237 התנסות במחקר לחוקר צעיר

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה א' + ב', מבוא לסוציולוגיה א' + ב', מבוא לאנתרופולוגיה א' + ב', סטטיסטיקה א+ב, SPSS

מטרות הקורס הן לטפח סקרנות אקדמית, יצירתיות מחקרית וחשיבה עצמאית ולחשוף את הסטודנטים להתנסות בעבודה המעשית של תכנון וביצוע מחקר ובכלל זה (א) שימוש בכלי מחקר כמו שאלונים מקוונים, ניסויים ממוחשבים, ראיונות ותצפיות לצורך איסוף נתונים (ב) סקירת ספרות (ג) ניתוח נתונים (ד) הסקת מסקנות מנתונים. הסטודנטים ישולבו בפרויקטים מחקריים המתקיימים במחלקה ויעבדו בליווי והדרכה צמודים ואישיים (mentoring) של חבר סגל חוקר. במהלך הסמסטר החוקר הצעיר ייפגש עם המנחה לא פחות מאחת לשלושה שבועות, יחד הם יגדירו את המטלות של הסטודנט לשבועות הבאים ויבחנו את התקדמותו בביצוע המטלות הקודמות. הקורס מבוסס על עבודה עצמית בהיקף כ-2-4 שעות שבועיות, אשר יובילו בסוף התהליך לכתיבת עבודה מסכמת אשר תוגש עם תום שנת הלימודים. סטודנט שיסיים את הקורס בהצלחה יהיה בעל ניסיון בשלבים השונים של התהליך המחקרי החל משלב הרעיון, סקירת הספרות, בניית השערות ותיכנון המחקר, בניית שאלונים ו/או ניסויים, איסוף נתונים באמצעים מקוונים ו/או במעבדה.

5000515 חשיבה ביקורתית בעולם הווירטואלי

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה א' + ב', מבוא לסוציולוגיה א' + ב', מבוא לאנתרופולוגיה א' + ב', סטטיסטיקה א+ב, SPSS

המון סימני קריאה מסתובבים בעולם של ימינו. כל אחד יודע להציב סימן שכזה בסוף דבריו, למען יראו האחרים שהוא צודק, הוא יודע, הוא מבין! וכפי שכתב יהודה עמיחי, צדק חד משמעי זה אינו סגולה לצמיחה, ולעיתים אף נהפוך הוא - יש בו סכנה, שכן צדק חד משמעי יוצר לא פעם קיבעונות, נוקשות ודוגמטיות. מטרת הקורס היא לקדם חשיבה ביקורתית בנושאים אקטואליים וקונפליקטואליים הקשורים לתחומי ליבה במדעי החברה ודיסציפלינות משיקות. בתהליך הלמידה נאתגר שוב ושוב את החשיבה שלנו, את המוסכמות שלנו, את ההתבוננות והתפיסה שלנו באמצעות חיפוש והצגה של דעה נוספת, נקודת מבט נוספת, שיטת מחקר שונה, הרהור, תמיהה וספקנות. משימות מורכבות אלו יתבצעו במרחב הווירטואלי במסגרת פורום אינטרנטי לחשיבה מאתגרת שיתנהל כמעין מועדון דיבייטינג (debating club) בו כל נושא יוצג מנקודות מבט ועמדות שונות בשלבים שונים - הנגיעה האישית, איסוף מידע מבוסס מימצאים, הצגת דעות מבוססות מימצאים באופן מנומק היטב, והפקת תוצר המתרגם מימצאים ועמדות ליישומים. במהלך הסמסטר יידרשו הסטודנטים למטלות כתיבה בפורום מדי כמה שבועות, ובסיום הקורס הם יגישו עבודה על אחד הנושאים שנידונו בקורס. סטודנט שיסיים את הקורס בהצלחה יהיה בעל מיומנויות של למידה עצמית ואיסוף מידע, יכולת הצגת דעות ועמדות מנומקות ומבוססות מידע, ותרגום של מידע ועמדות לתהליכים יישומיים בתחום מדעי ההתנהגות.

5002071 סמינר רב תחומי במדעי החברה (שנתי)

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה א' + ב', מבוא לסוציולוגיה א' + ב', מבוא לאנתרופולוגיה א' + ב', סטטיסטיקה א+ב, SPSS

בעידן בו תפיסות עולם משתנות באופן תדיר, אמיתות מופרכות כמעט מידי יום ודיסציפלינות מתאחדות ומתפצלות שוב ושוב, נראה כי קיימת חשיבות רבה להתבוננות רחבה, סקרנית, ומקורית, מעל ומעבר לכל נושא או תחום עניין ספציפי. במסגרת סמינר זה נתוודע למגוון גדול של תחומי מחקר, תפיסות עולם אקדמיות, גישות ושיטות מחקר, שיאפשרו לסטודנטים להרחיב את ידיעותיהם ולפתח את חשיבתם בתחומי מדעי החברה ותחומים רלוונטיים אחרים. בחלק מהמפגשים יצטרפו תלמידי הסמינר לקולוקוויום המחלקתי של המחלקה למדעי ההתנהגות וישמעו הרצאות יחד עם חברי הסגל של המחלקה במגוון תחומי מחקר במדעי ההתנהגות. בשבועות האחרים ייפגשו תלמידי הסמינר כפורום תוכנית המצוינות להרצאות, ביקורים וסדנאות בתחומים מגוונים החורגים מתחומי המדעי ההתנהגות ובכלל זה מנהל עסקים, כלכלה, הנדסה ומדעי הים. מספר מפגשים יוקדשו לדיונים קבוצתיים ומחשבות אודות פרויקטים משותפים לסטודנטים בתוכנית, ולהצגת עבודות הסטודנטים. בסיום כל סמסטר יגישו התלמידים עבודה המבוססת על שילוב אינטרדיסציפלינארי בין תחומים ו/או גישות ושיטות מחקריות, לפי הנחיות שיינתנו בהמשך.